...ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Хүтэлбэрилгын шэнэ гуримай булюу hайн байлгые хүсэдөөр ...глэгты! Эмхидхэлэй хүдэлмэри нарижуулан hайжаруулагты, бүхы колхоз, совхозуудые түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргагты!

(1963 оной Майн 1-дэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан уряануудhаа)

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 93 (10154) | 1963 оной апрелиин 19, пятница | Сэн 2 мүнгэн

...низаторнуудай ...нгин уялга

...най үргэн дай- ...бэ. Полинууд ...нуудай хүнхи- ...й. Ажал хэрэ- ...нууд болоhон ...хүнүүд—колхо- ...хозуудай меха- ...ракторна агре- ...доно. Техникэ ..., мэргэжэл ...трактористнууд, механигууд урган гараа. ...тор эдеэ хоолой ...бэг болгохын ... эдэнэр шиид-

...ациин, Украи- ...уудта хабарай ...hээ боложо, ...мэри хойшо- ...он дотор апре- ...768 мянган гек- ургамалнууд ...ь нёдондо энэ ...а дахин бага ...ууд болон сов- ...риин шанарай ...hуларуулангүй ...элмэри шам- ...олзорто үнгэр- ...жотой. Техни- ...аар ашаглаха ...дэ эгээл шуха- ...а.

... хүдөө нюта- ...да тээхи со- ...н үргэн дэли- ...рэнхэй. Ажа- ...атай замай хабар улам **...хозууд болон ...никые бүтээсэ ...глахын, халаа- ...үлүүлэн дүүр- хүдэлмэрие ...йгаар ябуул- ...э бүхы урга- ...р баян ургаса ...циалис мүры- дэлгэрүүлхэ ...даhан Воро- ...механизаторнууд ..., Д. Яньшин, ...он бусадай гай- ...лые хүдөөгэй ...жалшад халуу- КПСС-эй ЦК- ...и бюро эдэ- ... hайшааба.**

...тээхи мүрысөөн- ...дай гайхам- ... тухай баяса- ...лнүүд хүдөө- Дондохи пар- ...ын нэрэмжэтэ ...рист К. Дмит- соо 214 гектар борнойлоо, тии- «Ленина» арте- ...ст И. Ефремов ...рох тариха нор- ...та хүргөө. Эдэ ...уд минута бүхэ- ...р хэрэглэн, аг- ...гэн скоростёор ...нануудые миин

...уута механиза- Светличный та- ...никэ ашаглаха ... жэшээ харуул- ...лкэнүүдые хол- ...аар энэ хүнэй ... үдэрэй турша

соо 180 гектарта горох тарижа дүүргээ. Механизаторнууд шэнэ графигаар хүдэлнэ. Энээнэйнь ёhоор операци бүхэндэ сагаа алмана. Энээнэй ашаар агрегадай час бүхэнэй ажалай бүтээсэ 3,5 гектарhаа 5,2 гектар болотороо дээшэлээ!

Түрүү хүнүүдэй хүдэлмэриин үрэ дүн хаанашье—культивацида, борнойлгодо, тарилгадашье механизаторнуудай дунда зэргын бүтээсэhээ хоёр-гурба дахин ехэ байна. Тарилгын шанар hайжаруулха, энэ хүдэлмэрие түргэдхэхэ барагдашагүй арга боломжо одоол энэ байна ха юм! Хүдөөгэй партийна организацинууд түрүүшүүлэй үнэтэ дүй дуршэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхын тулада оролдохо ёhотой.

Партиин хүдөөгэй обкомууд болон крайкомууд, үйлэдбэриин управленинүүдэй партийна комитедүүд, колхоз болон совхозуудай парторганизацинууд социалис мүрысөө улам hайнаар ударидаха, хүнүүдые үдэр бури хүмүүжүүлхэ уялгатай. Машинануудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг, техникые гамтайгаар абажа ябадаг эрхим механизаторнуудые урмашуулха хэмжээнүүд үргэнөөр хэрэглэгдэхэ зэргэтэй. **Механизатор гээшэ хүдөөдэ гол хүсэн мүн. Эдээндэ анхаралтайгаар хандаха, трактористнууд, сеялкэшэдтэ hайнаар хүдэлхэ арга нүхэсэл олгохо, болбосон түхэлтэй байра байдалаар хангаха шухала.**

Карагандинска областиин Жанааркинска үйлэдбэриин управлениин шэнэ газар элдүүрилдэг совхозуудта бүхы полевой стануудтань оро, дэбисхэр хүсэдөөр асаржа бэлэдхэгдэнхэй. Энэ хадаа ехэ hайшаалтай үүсхэл мүн. Эндэхи таряашадые нүүдэл кино, автолавка хангаха, мүн гутал хубсаhа хадхахын тулада мастерской хүдэлхэ юм.

Оройтоhон хабарай тарилга дээрэ час бүхэн үнэтэй, тиимэhээ бүхы колхозууд, совхозуудта техникые тон зүбөөр агрегат болгожо, бүлэг, бүлэгөөрнь ашаглаха, трактор бүхэнии хүсэдөөр хэрэглэхэ, түргэн скоростёор ябуулха, хоёр халаанда хүдэлгэхэ, технологическа карта табиха, машинануудай ябаха маршрут зохёохо, механизатор бүхэнэй халаанай нормо дүүргүүлхэ, үлүүлэн дүүргүүлхэ шухала. Агрегадууд болгоод, түргэн скоростёор ябуулжа, сеялкэнүүдтэ механизмын аргаар ороохо эюулхэ түхеэрэлгэ хэрэглэхэ шухала. **Тон ойрын үдэрнүүдтэ бүхы машинанууд түгэс бэлэн болгогдожо, машина бүхэн дүршэлтэй механизаторто даалгагдажа, хоёр халаанда ябуулагдаха ёhотой.**

Хүдөөгэй ажалшад хабарай тарилгые амжалтатайгаар дүүргэжэ, эдеэ хоолой зүйл элбэг дэлбэг болгохо хэрэгтэ хубита нэмэреэ оруулха бэзэ.

«Правдын» түрүү бэшэгhээ.

ТАРИЛГЫН ЭХИЛХЭ САГ ТУЛАЖА ЕРЭЭ

Поли дээрэ наг шэбхэ гаргаха, шииг нойто бариха хүдэлмэрие эрид түргэдхэе. Мүнөө час, үдэр бүхэн гамтай

Бүхы найдабари—механизаторнуудта

Үнгэрэгшэ жэлдэ. манай үйлэдбэриин управлениин колхоз, совхозууд таряалангайнгаа газарай хубаарилгые шэнэ гуримаар табиhанай ашаар ороохо таряанай болон бусад ургамалнуудай муу бэшэ ургаса хуряаhан байна.

Түбхын түрүүн эндэхи ажахынуудта паарай газар, мүн ургаса муутай обёос, зелёнко гэхэ мэтын тарилга эрид хороогдожо, шэниисэ, илангаяа горох, кукуруза, тэжээлэй бобы, саахарай свёкло урда урдынхиhаа hураггүй ехэ таригдаа. Байгша ондошье энэ хүдэлмэреэ улам үргэлжэлүүлжэ, пропашной ургамалнуудай тарилгые бүри ехэ болгохо, шэнэ, залууг газар hайса хахалан элдүүрилхэ зорилготой. Тиимэhээ энэ жэлдэ трактор, машинаар хэхэ хүдэлмэри эрид ехэ боложо, үндэр баян ургаса абаха тушаа механизаторнуудай үүргэ, харюусалгашье hураггүй дээшэлхэ байна.

Эдэ бүгэдые хараада абажа, Шергинскэ совхозой механизаторнууд өөhэдынгөө суглаан дээрэ хабарай тарилгые яажа богони болзорто, эрхимээр үнгэргэхэ тухайгаа зүбшэн хэлсэжэ, дээшэлүүлэгдэhэн уялга абаад, управлениингээ бүхы таряашад, механизаторнуудые социалис мүрысөөндэ уриба.

Эртэ тариха ургамалнуудай талмайн урда урдынхиhаа хэды ехэ болоошье hаань, түрүүшын үдэрhөө эмхитэйгээр эхилээд, машина техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, энэ хүдэлмэреэ 10 хоног соо эрхим шанартайгаар дүүргэхэ байна. Тиигэжэ совхозойхид ороохото ургамалнуудай тарилгые агротехникын бүхы эрилтын ёhoop дүүргээд, hайнаар харууhалжа, таряалангай гектар бүриhөө 12 центнерhээ доошо бэшэ ургаса абаха, бүхыдөө 100 мянган центнер таряа хуряаха зорилго табинхай. Силосэй ургамалнуудай, хартаабхын газарта хамта 20 мянган тонно торф гаргажа үтэгжүүлээд, үндэр баян ургаса ургуулха, 25 мянган тонно силос дараха, 4200 тонно хартаабха хуряаха зорилготой.

Бүхы ургасаяа богони болзорто, гээлтэгүйгөөр хуряахын тула машина техникээ эртээнhээ hайнаар заhабарилжа бэлэн болгохо шиидхэбэри абтаба. Үбhэ хуряалгын машина, зэмсэг болон комбайнуудые июниин 1 болотор заhабарилжа дүүргэхэ гэhэн болзор тогтоогдоо. Таряа амяарлан баал болгожо хадахаар «СК-3» түхэлэй 6 комбайнда тусхай түхеэрэлгэ тодхохо юм. Таряа, мүн силосэй ургамал зөөхэ тракторай ехэ хоорботой 7 тэргэ хэжэ бэлдэхэнь.

— Таряалан дээрэхи бүхы хүдэлмэрие хараалагдаhан болзор соонь дүүргэхын тула трактор, машина бүхэнии бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ гээшэ гол зорилгомнай болоно. Нэгэ условно трактораар 600 гектарhаа доошо бэшэ зөөлэн хахалалга хээд, «С-80» трактораар 3200 гектарhаа бага бэшэ газар элдүүрилжэ шадаа hаа, урдаа табиhан зорилгоёо дүүргэхэбди. Хуряалгын үедэ нэгэ комбайнаар 450 гектарhаа багэ бэшэ таряа хадаха даабари үгтэхэ юм. Илангаяа машина техникые эзэн ёhоор абажа ябаад, тоhо, түлишэ, заhабарилгын хэрэгсэл алмаха зорилго табигдана,— гэжэ совхозой директор Н. Медведев хэлэнэ.

Эдэнэй гаргаhан hайн hайхан үүсхэлые управлениин ажахынуудай механизаторнууд халуунаар дэмжэжэ, баhал дээшэлүүлэгдэhэн уялганuудые абана.

Б. Сотнич,
Кабанскын үйлэдбэриин управлениин парткомой пропагандист.

Богони болзор соо

Улаан-Үдын аймагай Ивалгын совхоздо hаяхан механизаторнуудай суглаан болоо. «Механизаторнуудай үнгэрhэн жэлэй ажалай дүн, 1963 оной хабарай тарилгые эршэмтэйгээр дүүргэхэ зорилго» гэhэн элидхэл энэ ажахын главна агроном нүхэр Емельянов хээ.

1-дэхи отделениин тракторно-таряан ажалай бригадын бригадир нүхэр **Доржиев** үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ тэмдэглэбэ:

— Хабарай тарилгын үедэ механизаторнуудай байха байра зохидоор түхеэрхэ шухала. Тэндэ оро дэбдихэрhээ гадна, амтатай hайн эдеэ хоол бэлдэхэ, мүн газетэ, журналнуудые саг үргэлжэ абаашажа байха хэрэгтэйнь хүн бүридэ мэдээжэ ааб даа.

Тиин гэhээ, манай отделениин полевой стануд бэлэн болоодүй. Нёдондонойхидоол адляар, эдеэлхэеэ гү, али хонохоёо гэр тээшээ трактораараа гүйлгэхэ саг болохонь гээшэ ха. Мүн кабинагүй тракторнуудтаа кабина түхеэрхэ гэhээр үнинэй аад, мүнөөшье болотор хэгдэнэгүй.

Манай бригада 1257 гектар газарта ороохото, бобово ургамалнуудай элитнэ үрэhэ тарижа, баян ургаса хуряаха зорилготойбди. Мүн 321 га тэжээлэй ургамалнуудые тарихабди. Энэ уялгаяа сүм дүүргэхын тула газараа hайнаар элдүүрилжэ, хабарайнгаа тарилгые богони болзор соо дүүргэхэ ёhотойбди, дүүргэхэшьебди,—гэжэ мэдүүлбэ.

Техникэ заhабарилгын муугаар эмхидхэгдэhэн дээрэhээ запагдаhан трактор болон хүдөө ажахын бусад машинануудта дутуу дунданууд олон, —гэжэ 5-дахи отделениин тракторист нүхэр **Казанцев** хэлээ.—Угайдхадаа, машина тоhодохо шприц, түлхюур болон жэжэ бусад хэрэгсэлнүүд дутуу.

Энэ суглаан дээрэ 6-дахи отделениин бригадирай туhалагша **Гырылов,** совхозой директор **Автушенко,** кукурузашан **Парфёнов** болон бусад үгэ хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад хабарайнгаа тарилгые богони болзор соо hайн шанартайгаар дүүргэхэ гэhэн социалис уялга абаба.

И. Этингов.

Эдэбхитэй, оролдосотой механизатор Жамса Цоктоев жэлhээ жэлдэ кукурузын үндэр баян ургаса абадагаараа тансашье Ждановай нэрэмжэтэ колхоздо бэшэ. мүн Бэшүүр, Мухар-Шэбэртээ үнинэй суурханхай. Теэд энэмнай имагтал жэлэй дүрбэн сагта эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлжэ, газараа hайнаар уhалаад, үтэгжүүлhэнэй аша. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Жамса Цоктоев гол горхоной мүльhэнhоэ үшөө hалаагүй байхада тусхай насос тодхоод, таряалангаа уhалжа эхилээ.

Б. ЖАМБАЛОВАЙ фото.

300 га газар хахалагдаа

Хадын майлаар, хуудам тала дайдаар трактор агтын хүнхинөөн үдэр hүнигүй зэдэлнэ. Энэмнай хабарай тарилгын харюусалгата үеын эхилhые гэршэлжэ байна ха юм. Байгша оной хабарай тарилгые саг соонь, эрхим болзорто үнгэргэхэ зорилготойгоор «Октябрьский» совхоздо комсомол-залуушуулай 7 звено эмхидхэгдээ. Эдэнь таряалангайнгаа газарые хахалжа эхилээ. Совхозой 4-дэхи отделенидэ 300-гаад гектарhаа дээшэ газар хабарай тарилга хэхээр хахалагдаба.

Залуу трактористнууд Николай Бурдуковский, Борис Гаськов, Александр Бурлаков, Николай Гаськов гэгшэд hайн ажалаараа бусадта жэшээ харуулжа ябанхай. Эдэ нүхэд халаанайнгаа даабарие 120—130 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Совхозой залуу механизаторнууд Майн 1-нэй hайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ хабаадалсаад, хабарайнгаа эртын тарилгые эрхим шанартайгаар, богони болзорто дүүргэхэ гэhэн зорилготой.

Д. Бадмажапов.

Зэдэ:

Эршэтэ ажал эхилээ

МУХАР-ШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** Һүүлэй үедэ ходо бүрүүлгэн хүйтэн үдэрнүүдэй байбашье hаань, урин дулаахан хабарай саг ерэhэнии мэдүүлжэ, үбэр наруули газарай хүрьhэн горитой гэдэшэбэ.

Үйлэдбэриин управлениин томохон ажахынуудай нэгэн Охин-Булагай совхозой нэгэдэхи отделениинхид үшөө hайса дулаархые хүлеэжэ, үнэтэ сагаа гээхэгүйн тула таряалангай хүрьhэнэй дээгүүрээ гэдэмсээр, газараа гүнзэгыгөөр хахалжа захалаа юм. Апрелиин 15-най мэдээгээр отделенидэ үдэр бүри 12 трактор хүдэлжэ, 300 гаран гектар газар хахалаа. Илангаяа дүршэлтэй бэрхэ механизатор И. Симоновэй хүтэлбэрилдэг бригадынхид эрхим hайн, бүтээсэ ехэтэй ажалаараа шалгарна. Эндэхид шэнэ, залууг газар ехээр хахалаад, тэдэнээ hайнаар элдүүрилжэ, шэниисэ, хара таряа тариха байна.

Олонхи ажахынуудта таряалангай шииг нойто hайнаар бариха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Жэшээнь, Калининай нэрэмжэтэ колхоздо үсөөхэн хоног соо 1500 га паар борнойлогдоо. Трактористнууд: И. Болдырев, А. Захаров, М. Гаврилов, Г. Авдеев гэгшэд үнгэрhэн 4 үдэр соо 1000 гаран га дээрэ таряалангай шииг нойто хушаа. Ойрын 2 үдэрэй туршада энэ хүдэлмэреэ дүүргээд, газарай үшөө hайсахан гэдэхэлээр тэрэнээ хахалжа, тарижа эхилхэ юм.

Мүн Логовскиин нэрэмжэтэ колхозойхид хоёрлогдоhон паар, намарайшье паар дээрэ хүрьhэнэй шииг нойтые барихын тула газараа үсөөхэн үдэр соо борнойлжо дүүргээ. Эндэ артелиин эрхим механизаторнуудай нэгэн Г. Суханов, тэрэшэлэн аха дүүнэр Новокрещенных гэгшэд үдэр бүри хоёр нормо дүүргэдэг байба.

Г. Шепин,
«Ленинский путь» газетын редактор.

Уялгаяа шэнэлбэ

Майн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй эршэ улам шангадажа, тэрээндэ хабаадагшадай тоо олошоржол байна. Бригада, цехүүд, промышленна предприятинууд энэ мүрысөөндэ хабаадалсажа, дээшэлүүлэгдэhэн шэнэ уялгануудые абанад.

Уласхоорондын hайндэрые ажалай бэлэгтэйгээр угтаха гэжэ зоригжоhон Хяагтын харгы заhабарилгын участогай хүдэлмэришэд Майн хүндэлэлэй ажалай вахтада жагсанхай. Тэдэнэр арга боломжоёо хаража үзөөд, социалис уялга абаба. Долоон жэлэй табадахи жэлэй даабарие болзорhоонь хоёр hараар уридшалан дүүргэхэ гэжэ шиидээд, харгы заhабарилагшад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллана.

Эндэхи хүдэлмэришэд үнгэрhэн гурба hарын түсэб 120 процент дүүргээ. Ажалдаа жэшээ харуулжа, абаhан уялгаяа бодото дээрэнь дүүргэхэ гэжэ үнэн зүрхэнhөө оролдожо байhан түрүүшүүл эндэ олон. Жэшээлхэдэ, дархашуул С. Пестерев, В. Посохов, С. Раднаев, харгы заhабарилагшад Киргизов, Самойлов, Ослин болон бусад бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа, коммунис ажалай ударнигай нэрэ зэргэдэ хүртэлсэхөөр мүрысэнэ. Социалис мүрысөөндэ эрхимлэhэн, энэ хүндэтэ нэрэ солодо хүртэлсэhэн нүхэр Е. Власова ажалайнгаа бүтээсые 16 процентээр дээшэлүүлжэ шадаа.

Заhабарилгын, барилгын хүдэлмэрие hайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ оролдожо байhан түрүүшүүл даабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ. Хүдэлмэришэдэй абаhан уялгаяа бодотоор дүүргэхэ хэрэгтэнь жолоошод С. Собашников, Л. Самойлов ба бусад хубитаяа оруулалсана. Тэдэнэр харгы заhабарилагшадые хэрэгтэй материалнуудаарнь саг соонь таhалгаряагүйгөөр хангана.

Д. Чойдоров.

Хулиан Гримау гэгшые хамгаалха

Уласхоорондын Улаан Хэрээhэнэй комитедэй президент профессор Л. Буассье гэгшэдэ СССР-эй Улаан Хэрээhэнэй болон Улаан Хахад hарын бүлгэмүүдэй союзай гүйсэдкомой түрүүлэгшэ профессор Г. Митерев телеграмма эльгээжэ, политическэ хэрэгээр хаалтада hууhан Хулиан Гримау гэгшэдэ Испаниин засагаархидай зэрлиг мууха йгаар хандажа байhан тушаа эрид шанга буруушаалга хэжэ байhанаа элирхэйлэн мэдүүлээ.

Түрмэдэнь орожо, Хулиан Гримау гэгшэтэй уулзахыень, тэрээндэ хойшолуулашагүй медицинскэ туhаламжа үзүүлхын тулада хэмжээнүүдые абахыень Уласхоорондын Улаан Хэрээhэнэй комитедэй түлөөлэгшэдтэ даалгахыень профессор Митерев гуйна. Бэеынь ехээр муудаад байhан дээрэhээ Хулиан Гримау гэгшые дары сулөөлхэ тухай эрилтэ телеграмма соо хэгдэhэн байна.

(ТАСС).

...обкомдо, Буряадай АССР-эй ...нистрнүүдэй Соведтэ

...түрүүшын кварталай туршада ...социалис мүрысөөндэ илагшадта ...ын Улаан туг барюулха тухай

...нэгэдэхи кварталай туршада гүрэндэ hү, мяха болон ...бэгээр худалдаха, хурьга олоор абажа, hайнаар түл- ...үйлэдбэриин управленинүүдэй дунда дэлгэрhэн социалис ...хаража үзөөд, КПСС-эй обкомой бюро, Буряадай АССР- ... Совет иигэжэ тогтоогоо:

... АЙМАГТА (парткомой секретарь нүхэр Воронин, ...түрүүлэгшэ нүхэр АХАНЯНОВ) республикын Министр- ...КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг, 150 тү- ... барюулха. Эндэхи ажахынууд гүрэндэ hү худалдаха ...эб 115 процент, мяха—124 процент дүүргэжэ, эбэртэ ... толгой 11 процентээр олошоруулаа.

...НАЙ ҮЙЛЭДБЭРИИН УПРАВЛЕНИДЭ (парткомой сек- ...РОВ, управлениин начальник нүхэр ЕЛАНОВ) респуб- ...эй Соведэй, КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан ... нэгэдэхи мүнгэн шан барюулха. Управлениин кол- ...эй түрүүшын кварталай туршада 100 эхэ хонин бү- ...абажа түлжүүлээ.

... ҮЙЛЭДБЭРИИН УПРАВЛЕНИДЭ (парткомой секретарь ..., управлениин начальник нүхэр ИГНАТЬЕВ) респуб- ...эй Соведэй, КПСС-эй обкомой дамжуулгын Улаан ... хоёрдохи мүнгэн шан барюулха. Эндэхи ажахынууд ...арталда 100 эхэ хонин бүриhөө 69 хурьга абажа, гар- ...hэн байна.

...100 эхэ хонин бүриhөө 68 хурьга абажа түлжүүлhэн ... Кабанскын үйлэдбэриин управленинүүдэй hайнаар хү- ...эхэ.

Партийна ажабайдал

Эмхидхэлэй хүдэлмэриин үрэ—амжалта

Россин Федерациин үйлэдбэриин управленинүүдэй начальнигуудай, парткомой секретарьнарай зүблөөндэ хабаадалсажа, Никита Сергеевич Хрущевой удха түгэлдэр, дүлэтэ үгые шагнаха зол жаргалтай байһандаа баяртайб. Арадай ажахые партийна талаар хүтэлбэрилгые шэнэдхэн хубилгаһанай удаа шэнээр байгуулагдаһан үйлэдбэриин управлени, парткомой ажалда гараһан али олон шухала асуудалнуудта нүхэр Н. С. Хрущев гүнзэгы удхатай, тодорхой зүб харюу үгөө. Бүхэроссин ехэ хуралдаанда хабаадагшад хүдөө ажахын продуктнуудые элбэг дэлбэгээр абадаг болохо арга боломжо, бии байгаа нөөсэнүүд тухайгаа үнэн зүрхэнһөө хөөрэлдөө. Мал, таряан ажалаа улам хүгжөөхэ талаар һайн зэбсэгтэй боложо ажахынуудтаа бусаа.

Манай Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлени һү, мяха, нооһо, орооһо таряа болон хүдөө ажахын бусад продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха талаараа республика соогоо горитой һуури эзэлнэ.

Усть-лабинецуудай һайн һайхан үүсхэл дэмжэн, управлениин ажалшад мүнөө жэлдэ орооһото ургамалайнгаа талмайе үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 27 мянган гектараар үргэдхэхэ гэжэ шиидэә. Тэрэ тоодо шэниисэ тарилга 23,5 мянган гектараар ехэ болохо. Тиигэжэ гүрэндэ 3 миллион пүүд орооһо таряан худалдагдаха. Бүхыдөө байгша ондо 161158 гектарта тарилга хэгдэхэ. Гадна кукуруза тарилга 1000 гектараар, горох 2145 гектараар ехэ болохо. Хараалһан түсэбөө нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэ арга боломжо манда бии. Тарилгада хэрэглэгдэхэ үрэһэ хүрэнгэ бараг-саан шахуу зөөгдэжэ. тарилгын шанарта хүргэгдөөд байна. Машина, техникые хоёр халаанда хүдэлгэхэ механизаторнууд хүсэлдөөд, поли дээрэ борнойлго дүүргэә.

Жэл бүри таряанай баян ургаса абадагаараа Н. Тютрин түрүүлэгшэтэй «Коммунизм» колхоз управлени соогоо суурхадаг. Тус колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ 3803 гектарай орооһото ургамалай га бүриһөө дундаа зэргээр 18,3 центнер ургаса хуряажа, гүрэндөө 33 мянган центнер таряа худалдаа. Мүнөө жэлдэ «Коммунизм» колхозойхид орооһото ургамал тариха газараа нёдондонойхидо орходоо 1370 гектараар үргэдхэжэ, бүхыдөө 5192 гектарта тарихаар шиидэә. Тус колхозой механизаторнууд мүнөө жэлдэ орооһо таряанай үндэр баян ургаса хуряахын түлөө ажахы бүхэнэй, мүн тэдэнэй отделени, бригада, механизаторнууд бүхэнэй дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ гэһэн үүсхэл гаргаад, управлениингээ механизаторнуудта хандаа. Тиихэдээ тэдэнэр эртын тарилгые хүдэлмэриин 17 үдэрэй туршада сүм дүүргэхэбди гэһэн уялга абаа. Управлениин ажахынуудта механизаторнуудай суглаанууд үнгэргэгдэжэ, үүсхэл гаргаһан «Коммунизм» колхозой механизаторнуудай нэмэл бэшэгтэй танилсажа, тэрээндэ харюу болгон шэнэ уялга абажа захалаа. Жэшээнь XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозойхид орооһото ургамал тарилгаяа хүдэлмэриин 13 үдэртэ хэжэ дүүргэхэбди гэһэн социалис уялга абаа.

Үндэр баян ургаса — үтэгжүүлгэ, харууһанай хүсэн гэжэ управлениин механизаторнууд һайн мэдэнхэй. Мүнөө поли, сабшаландаа наг шэбхэ зөөхэ һара сонюсхогдоод, ажахы бүхэндэ бригаданууд байгуулагдаад ажаллажа байна. Майн 1-нэй һайндэр хүрэтэр 263 мянган тонно шэбхэ гаргагдажа, түсэб дүүргэгдэхэ.

Тарилгада хабаадаха бүхы хүнүүдэй культурна ажаһуудал хүсэд һайнаар хангагдаха, гэрһээ нэгэшье хүн ажалдаа ябахагүй, булта полевой стан дээрэ байрлаха. Тэндэнь ниитын халуун эдеэн, аятай зохидоор амарха бүхы эрхэ байдал байгуулагдаха.

* * *

Үйлэдбэриин управлениин парткомой байгуулагдажа, ажаллажа эхилһээр гурбан һара үлүүтэй саг үнгэрөө. Энэмнай богонихон болзор. Шэнээр эмхидхэгдэһэн управлениин партком ажал хүдэлмэреэ лажа эхилээб гэжэ хэлэхэ һанаатайб. Нэн түрүүн ажахынуудаа хубаарилжа, зональна бүлэгүүд эмхидхэгдээ. Эдэ бүлэгүүдтэ инспектор-партэмхидхэгшэ, инструктор-пропагандист, управлениин инспектор-эмхидхэгшэ оролсоно. Имэ зональна бүлэгүүдые байгуулхадамнай ажахы бүхэнэй партийна организацинуудта коммунистнуудаа эгээл харюусалга ехэтэй газарта хубаарилан табиха, ажахын һалбари бүхэнние зүбөөр ударидаха хэрэгтэ эрхим һайн нүлөө үзүүлхэ, туһаламжа хүргэхэ болоно. Гадна ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулха, ажалай түрүүшүүлые партиин зэргэдэ абаха, мал, таряан ажал дээрэ хүдэлэгшэдтэ абаһан уялгаяа һаадгүйгөөр дүүргэхэ хэрэгтэ али бүхы туһа үзүүлнэ.

Энэ хэмжээ ябуулгымнай зүб байһаниинь пропагандист Цыбикжаповай хүтэлбэрилдэг зональна бүлэгэй ажал дээрэһээ эли болоно. Тус бүлгэгэйхид өөһэдынгөө тусхай түсэбөөр ажалаа ябуулна. Тэдэнэр өөһэдтөө даалгагдаһан колхоз, совхозой ажабайдал байра дээрэнь нарин нягтаар шэнжэлэн шалгаһанай удаа юу хэжэ эхилхэ тухайгаа зүбшэдэг. Тиигээд тэрэнээ бэелүүлхын хойноһоо булядаа ородог. Жэшээнь, Цыбикжаповай хүтэлбэрилдэг бүлэгэйхид Бэшүүрэй совхоздо партида түрүү малшад, механизаторнууд тон үсөөнөөр абтана гэжэ мэдээд, энэ дутагдалые усадхаха хүдэлмэри ябуулжа эхилээ. Гадна тус бүлэгэйхид эгээ харюусалгатай ажал дээрэ, коммунистнуудые хубаарилан табиха хэрэгтэнь партийна организацида туһалаа.

Ажахы бүхэнэй партийна организацинуудтай үйлэдбэриин управлениин партком нягта холбоотой болоо. Партийна хүдэлмэреэ һайжаруулха хэрэгтэ саг үргэлжэ туһална. Энэ талаар «Победа» колхоздо ехэ юумэн хэгдэжэ захалаа. Тус артелиин партийна организаци ажалшадтаяа бүри нягта холбоо барисаатай болоо. Һүүлэй богонихон саг соо партиин гэшүүнэй зэргэдэ 6 хүн абтаа. Жэшээнь, колхозой түрүү һаалишан А. Плюснин, гахайшан Н. Некипелова тракторист В. Архипов болон бусадые нэрлэмээр. Колхознигуудай юрын эрдэмээ, техническэ мэргэжэлээ улам дээшэлүүлхынь тула партийна организаци саг үргэлжэ һаналаа табижа, бодото хэмжээ абажа байдаг болонхой. Дээдэ, тусхай дунда болон үдэшын һургуулинуудта колхозой 102 гэшүүд һурана. Гадна политическэ болон техническэ кружогуудта 97 хүн һуража, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлнэ. Абаһан уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэ, социалис мүрысөөнэй дүн саг үргэлжэ гаргагдажа байдаг. Колхозой гэшүүд булта ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Мүнөө тус колхоз республика соогоо түрүүлэн коммунис ажалай коллективэй түлөө тэмсэжэ байна.

Гэбэшье үйлэдбэриин управлениин, тэрэнэй парткомой ажалда дутуу дунданууд үшөөл бии байһаар. Мүнөө үеын шэнэ эрхэ байдалда ажахы бүхэнэй үйлэдбэрине шадамар бэрхээр эмхидхэхэ, колхоз, совхозуудай баялиг, арга боломжые бүри һайнаар ашаглаха хэрэгтэнь тодорхой һайн туһаламжа хүргэгдэнэгүй, эмхидхэлэй хүдэлмэри хүсэд ябуулагданагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Управлениин ажахынууд мүнөө жэлэй түрүүшын кварталые бирагүйгөөр дүүргэә. Гүрэндэ мяха, үндэгэ худалдаха нэгэдэхи кварталай түсэб управлени дүүргэбэшье, һүөөр минии 66,9 процентдэ хүргөө. Управлениин арба гаран ажахы сооһоо ганс... «Путь ...на» колхоз гүрэндэ һү худа... сэбөө дүүргэә. Иимэ байда... харуулнаб гэхэдэ, үйлэдбэриин управлени, тэрэнэй партком һү һаалиин фермэнүүдэй, һаалишадай ажалаар мүртэй һонирхоогүй гэхэ гү, али эмхидхэлэй хүдэлмэри үрэ дүн үгэмөөр ябуулаагүй болоно.

Мал ажал хүгжөөлгөөр тэрэнһээ ашаг шэмэ абалгаар гээгдэһэнэймнай гол шалтагынь юуб гэхэдэ, колхоз, совхозуудай фермэ, отаранууд даншье жэжэ божо байһаар. Иимэ байдалһаа уламжалан, мал ажалдахи хүшэр хүндэ хүдэлмэри онһожоруулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ, абтаһан продукциин өөрынь үнэ сэн хямдаруулха, малшадай культурна ажаһуудал һайжаруулха хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар ябуулха хэрэгтэ тойбо татагдана. Ушар иимэһээ юу хэхэ, ямар хэмжээ абаха ёһотойб гэбэл, нэн түрүүн ажахые мэргэжүүлхэ, мүн ажахы доторхи бүхы һалбари бүхэнние нэгэ мэргэжэл шэглэлтэй болгохо шухала. Энэ талаар манда юун хэгдэжэ захалааб?

«Знамя Ленина», «Забайкалец», Калининай, Ждановай нэрэмжэтэ колхозууд, «Эрдэм», Суулгын, Бэшүүрэй, Охин-Булагай совхозууд гахай, һү, мяха үйлэдбэрилхэ хүгжэнги ажахынууд байхаһаа гадна, хонин ажал эрхилдэг гол һалбаритай байхаар. «Родина», «Путь Ленина», «Коммунизм», «Заганский», «Рассвет», «Победа», Логовскиин, Ленинэй, XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд, «Дзержинский» совхоз гахай олоор үсхэбэрилдэг ажахынууд байхаһаа гадна, мяха, һү үйлэдбэрилдэг гол шэглэлтэй байхаар хараалагдана.

Тиимэ болохолоороо 400—450 үнеэтэй һү һаалиин фермэнүүдые эмхидхэхэ, хоёр гурбан мянганһаа үсөөн бэшэ хонитой хонишодой бригада, 1500—2000 шахамал гахайтай, мүн олон эхэ гахайтай фермэнүүдые байгуулжа, тэндэхи бүхы ажалыень онһожоруулха шухала. Тиигэбэл, хүдөө ажахын продуктнуудые бүри ехээр абаха, гүрэндэ худалдаха арга олгогдоно. Энэ талаар үйлэдбэриин управлени, партком ажахы бүхэндэ эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа захалаа.

Управлениин колхоз, совхозууд долоон жэлэй табадахи жэлдэ гүрэндэ 3 миллион пүүдһээ бага бэшэ орооһо таряа, 80 мянган центнер мяха, тэрэ тоодо 24,1 мянган центнер гахайн мяха, 145 мянган центнер һү, 8330 центнер нооһо, 4,5 миллион үндэгэ худалдаха социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула эрмэ хүсэеэ зангидан ажаллажа байнхай.

Ц. ЦЫБИКОВ,
Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин парткомой секретарь.

Партийна комитедтэ

Гусиноозёрскын промышленно-үйлэдбэриин зоны парткомой ээлжээтэ пленум зарлагдажа, «Үйлэдбэриин арга боложонуудые гүйсэд хэрэглэхын тула манай партийна организацинууд юу хэхэ зорилготойб» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Зонын предприятинууд партийна организацинуудай хүтэлбэри доро ажал хүдэлмэреэ нилээд һайжаруулаа гэжэ пленум тэмдэглээ. Зонын предприятинууд нёдондо жэлдэ 1961 онойхидо орходоо нэгэ миллион түхэригөөр ехэ продукци гаргаа.

Гэхэтэй хамта зоны предприятинуудта үшөөл ехэ дутуу дунданууд бии байһаар. 21 предприятинуудай 7-иинь 1962 оной түсэбые дүүргэжэ шадаагүй. Тэдэнэй тоодо Хёлгын, Ардасанай леспромхозууд, Хяагтын трикотажно-ээрэлгын фабрика, Гусиноозерскын мелькомбинат бусад предприятинууд оролсоно.

Пленум дээрэ зоны предприятинуудай ажал хүдэлмэрине эрид һайжаруулха талаар тогтоол баталагдаа.

Буряадай АССР-эй статистическэ управлениин

МЭДЭЭСЭЛ

Буряадай АССР-эй промышленностиин 1963 ... I кварталда гүрэнэй түсэбэй дүүргэлтын дүн

Буряадай АССР-эй промышленностиин валовой продукци үйлэдбэрилхэ 1963 оной I кварталай түсэб 105 процент дүүргэгдээ. Тэрэ тоодо: Зүүн Сибириин совнархозой промышленность — 105 процент, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй промышленность — 102 процент.

1962 оной I кварталайхитайнь жэшэбэл, валовой продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн 9 процентээр ургаа. Тэрэ тоодо: Зүүн Сибириин совнархозой промышленностьда—11 процент, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй промышленностьда —6 процент.

1963 оной I кварталда Зүүн-Сибириин совнархозой зарим комбинат болон предприятинуудай, министерствэнүүд болон ведомствэнүүдэй түсэбэй дүүргэлтэ ба валовой продукциин ургалта иимэ:

	1963 оной I кварталай түсэбэй дүүргэлтэ процентээр	1963 оной I кварталые 1962 оной I кварталай сасуулхада процентээр
Зүүн Сибириин совнархозой комбинадууд, предприятинууд		
Зэдын комбинат	104	108
«Татарский ключ» гэжэ карьер	113	158
Галуута-Нуурай шахтоуправлени	97	102
Цыпиканай прийскэнүүдэй управлени	105	103
Элхиин автозаһабарилгын завод	104	117
Модо хюрөөдэлэг станогуудай Селендумын завод	109	120
«Электромашина» завод	110	133
«Буряткабель» завод	102	142
«Теплоавтоматика» завод	101	121
Түмэр хэрэгсэлнүүдые гаргадаг Кировэй нэрэмжэтэ завод	109	108
Клюевскын модоной завод	85	93
Улаан-Үдын модоной завод	107	91
«Забайкаллес» комбинат	107	109
Улаан-Үдын шэлэй завод	108	103
Тимлюгэй цемент-шиферэй завод	100,7	100,5
Барилгын материалнуудые гаргадаг Татауровска комбинат	74	112
Улаан-Үдын хирпиисын завод	95	83
Улаан-Үдын мяха-консервын комбинат	115	104
Һүнэй промышленность	92	104
Загаһанай заводууд болон загаһанай консервын комбинадууд	137	125
Улаан-Үдын архиин завод	105	132
Улаан-Үдын спиртын завод	103	103
Бэшүүрэй саахарай завод	100	111
Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрика	102	110
Хяагтын трикотажна фабрика	88	122
Хяагтын гуталай фабрика	100,7	104
Сүхын арһанай завод	98	88
Улаан-Үдын валенка дарадаг фабрика	101	92
Улаан-Үдын оёдолой фабрика	100,9	93
«Главвостсибстройн» предприятинууд		
Түмэр-бетонно хэрэгсэлнүүдые гаргадаг Брянскиин завод	124	107
Түмэр-бетонно хэрэгсэлнүүдэй Улаан-Үдын 1-дэхи завод	127	121
Түмэр-бетонно хэрэгсэлнүүдэй Улаан-Үдын 2-дохи завод	121	70
Барилгын хэрэгсэлнүүдые гаргадаг Улаан-Үдын комбинат	100,1	117
Үйлэдбэриин предприятинуудай комбинат	111	112
Барилгын хэрэгсэлнүүдэй Тимлюгэй комбинат	119	139
Барилгын хэрэгсэлнүүдэй Сэлэнгын комбинат	138	102
Барилгын хэрэгсэлнүүдэй Онохойн комбинат	103	86
Барилгын хэрэгсэлнүүдэй Галуута Нуурай комбинат	83	76
Барилгын хэрэгсэлнүүдэй Харанхын комбинат	81	82
Барилгын хэрэгсэлнүүдэй «Татарский ключ» комбинат	97	61
Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй промышленность		
Тэрэ тоодо:		
Нютагай промышленностиин министерство	102	140
Ажалшадай ажаһуудалай эрилтые хангаха управлени	102	99,1
Республиканска министерствэнүүд болон ведомствэнүүдэй промышленность		
Тэрэ тоодо:		
«Бурятэнерго» гэжэ районно управлени	105	111
Улаан-Үдын мелькомбинат	105	105
Буряадай АССР-эй Культурын Министерствын промышленна предприятинууд	104	94
Шэнэ Бэрээнэй механическа завод	107	110
«Бурятцелинстрой» трест	142	120
Бүхэсоюзна министерство болон ведомствэнүүдэй промышленность		
Улаан-Үдын локомотив-вагонуудые заһабарилдаг завод	102	97
Түмэр-бетонно конструкцинуудые гаргадаг Таловскиин завод	78	104

Валовой продукци үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргэһэн, мүн үлүүлэн дүүргэһэн байбашье һаа, совнархозой, министерство болон ведомствэнүүдэй доро дурсагдагша предприятинууд зарим түхэлэй эд хэрэгсэл гаргаха даалгабаряа дүүргэжэ шадаагүй. Жэшээнь, Элхиин автозаһабарилгын завод автомашина болон крануудые капитальнаар заһабарилха түсэбөө дүүргээгүй, түмэр хэрэгсэлнүүдэй Кировэй нэрэмжэтэ завод—шаажан гүйлгэһэн амһартануудаар, Тимлюгэй цемент-шиферэй завод—цемент үйлэдбэрилгөөр, Улаан-Үдын мяха-консервын комбинат—мяха, өөхэ абалгаар, Улаан-Үдын спиртын завод—тэжээлэй дрожжоор, Хяагтын гуталай фабрика—арһан гутал оёлгоор, Улаан-Үдын валенка дарадаг фабрика—эрэшүүлэй, эхэнэрнүүдэй валенка гаргалгаар, түмэр-бетонно хэрэгсэлнүүдые гаргадаг Улаан-Үдын нэгэдэхи, хоёрдохи заводууд—товарна бетон болон товарна арматураар, барилгын хэрэгсэлнүүдые гаргадаг Улаан-Үдын, Тимлюгэй, Сэлэнгын, Онохойн комбинадууд—барилгада хэрэгтэй избёосхо, хайр, элһэ, шулуу, халаагдаһан перлит, хабсаргагдаһ... шлакоблок, х... лон сонхын ... лэй модо ш... хабтагай хю... дээ дүүргээг...

Нютагай пр... министерство... мебель, хюр... гаргаха, хэр... лон түлеэ ш... хэгдэһэн кон... ный тоһо га... дүүргээгүй; ... һуудалай эр... равлени—арһ... арһа, дотор ... саһанай трик... мэр оро гар... дүүргээгүй.

Мелькомби... рил, манна ... түсэбөө дүүр... АССР-эй Кул... терствын про... приятинууд—... зетэ, элдэб э... сэбөө дүүргэ... рээнэй мех... «ДТ-54» мар... нүүдые капит... рилха, хүдөө ... нуудта запас... гаргаха түсэ...

1963 оной ... да промышле... продукцинууд... иимээр хару...

Нүүрһэн—миллион тонно
Хэрэгсэлэй модо шэрэлгэ (колхозуудайхигү... гөөр)—миллион кубометр
Хюрөөдэмэл модон (колхозуудайхигүйгөөр) — мянган кубометр
Цемент
Шифер—миллион хэһэг условно плиткэ
хирпиисэ (колхозуудайхигүйгөөр) — миллион хэһэг
Сонхын шэл—миллион дүрбэлжэн метр
Нооһон бүд—мянган дүрбэлжэн метр
Трикотажна дотор хубсаһан—мянган хэһэг
Трикотажна гадар хубсаһан—мянган хэһэг
Арһан гутал—мянган паар
Валенка—мянган паар
Хубсаһа угаадаг машина—мянган хэһэг
Мебель (түмэр орогүйгөөр)—миллион түхэ...
Түмэр орон—мянган хэһэг
Мяхан (гүрэнэй нөөсэһөө)—мянган тонно
Калбасна зүйлнүүд—мянган тонно
Загаһа барилга—мянган тонно
Малай тоһон (гүрэнэй нөөсэһөө)— мянган тонно
Сагаан эдеэн—мянган тонно
Кондитерска зүйлнүүд—мянган тонно
Бүхы түрэлэй консервэ—миллион условно б...

Республикымнай промышленностиин ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэб 100,7 процент дүүргэгдээ. Тэрэ тоодо: Зүүн-Сибириин совнархозой промышленностиин—100,7 процент, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй промышленностиин—99,6 процент дүүргэгдэнхэй.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар түсэбөө иимэ предприятинууд дүүргээгүй: Зэдын комбинат, Галуута-Нуурай шахтоуправлени, Элхиин автозаһабарилгын завод, барилгын материалнуудай Татауровска комбинат, Улаан-Үдын хирпиисын завод, һүнэй промышленностиин предприятинууд, Бэшүүрэй саахарай завод, Хяагтын трикотажна фабрика, Х... фабрика, Сү... вод, Улаан-Ү... радаг фабрик... зүйлнүүдэй ... үйлэдбэриин ... дай комбинат... рэгсэлнүүдые ... хойн, Галуута... хын, «Татарс... комбинадууд,... ажаһуудалай ... ха управлени... тонно констр... гадаг Таловс...

Зүүн Сибир... промышленно... дукциин өөры... руулха түсэб...

Бур...
статистичес...

ХОНИН ҺҮРЭГ ИИГЭЖЭ ҮДЭНЭ

Үргэн уужам тала дайдые бүрхөөмэ торголиг нооһотой хонин һүрэгөөрөө суурхадаг түхэреэн сагаан Хэжэнгэ, Чисаана, алдар хэнгор Анаа, Хори нютагуудай хонишод түл абалгаяа гол түлэб дүүргэжэ байна.

Һаяшаг эдэ нютагуудаар ябахадаа хонишодой ажал хүдэлмэритэй танилсаа һэмди. Республика соогоо эгээн түрүүн ажахын тоосоондо ороод, эрхим жэнээ харуулһан суута хонишон, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Цыбгэ Буянтуев түрүүтэй Хэжэнгын совхозой хонишод эршэмтэй шангаар хүдэлнэ. Мүнөө тус совхоздо ороондо оруулагдаһан бүхы эхэ хонидһоонь хамта 21.570 гаран хурьгад абтаа гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө 70 гаран хурьган гараад, гарза хоролтогүй түлжүүлэгдэжэ байна.

— Түл абалгын дүн үшөө хүсэд гаргаха аргагүй. Юуб гэхэдэ, зарим бригадануудта хонид хурьгалжа хүү дүүрээдүй. Намар хожомшог дахинаа үрэжүүлэгдэһэн хониднай апрель соо түрэхэ юм. Тиигэбэл энэ жэлдэ хамтадаа 25 мянган хурьгадтай болохобди гэхэ гү, али совхозоороо зуун эхэ хонин бүриһөө дундаа зэргээр 80 хурьга абахабди,— гэжэ совхозой директор Д. Д. Дугаров хөөрэнэ.

Мүнөө бүхы хонидойнгоо хурьгалжа дүүрээгүйшье һаань, зарим отара, бригаданууд амжалта түйлана. Жэшээнь, гурбадахи отделениин дүй дүршэл ехэтэй хонишон Дунгар Будаевагай даадаг отарынхид жэлэй эхинһээ хойшо хамта 653 хурьга абаад, нэгэшье толгой гарзада оруулаагүй, зуун эхэ хонин бүриһөө 91 хурьга түлжүүлжэ байна.

— Бүхы хонидойнгоо түрэжэ дүүрэхэдэ зуунһаа зуу болгохол байхабди,— гэжэ нүхэр Будаева мэдүүлнэ.

Совхозой нэгэдэхи отделениин түрүү бэрхэ хонишодой нэгэн Шойен Намжиловай хүтэлбэрилдэг отарынхид түл абалгадаа оролдосотой һайнаар, шадамараар бэлдээд, өөһэдынгөө хүсөөр үбһэ тэжээл ехээр хуряажа абаа. Адуулга, бэлшээриин зүбөөр эмхидхэгдэһэнэй ашаар эхэ хонидынь тобир тарган байжа, хаһа сагтаа эрхимээр үрэжүүлэгдээ. Тиин эндэхид зуун эхэ хонин бүриһөө 87 хурьга түлжүүлнэ. Һаядаа үшөө олохон хонин түрэжэ, зуун эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абаха уялгаяа заабол дүүргэхээр шиидэнхэй. Үбэлжэлгээ эрхимээр үнгэргөөд, хони, хурьгадайнгаа харууһа, тэжээлые зүбөөр эмхидхэжэ шадаһан ахалагша хонишон Пунсэг Бальчиндоржиев отарынгаа 725 эхэ хонидһоо 680 гаран хурьга абанхай. Түрүү хонишод Түдэб Тушинов, Цыбгэ Буянтуев болон бусадай ажахын тоосоондо ороһон бригаданууд түл һайнаар абтажа байнхай.

Нэгэ үгөөр хэлэбэл, совхозой хонишод байгша ондо түл абалгадаа хэзээ хэзээнэйхиһээ эмхитэй һайнаар бэлдээд, үбһэ тэжээлээ зүбөөр гаргашалжа, хонидоо хүсэ шадалаар һайн байлгаһанай ашаар энэ тон харюусалгатай, шухала кампаниие эрхимээр үнгэргэжэ байна бшуу. Иланганяа ажахын тоосоондо ороһон, бригаданууд бүхы хүдэлмэреэ шадамараар эмхидхээд, үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхээ. Тэндэ ажалай урмашуулгын түлөөһэн таарамжатайгаар тодорхойлогдоһон дээрэһээ хүн бүхэн ажалдаа үнэн зүрхэнһөө оролдон хүдэлнэ. Нэн түрүүн хурьга абалсаха ажалда ёһотойл шударгы бэрхэ, дүршэлтэй хүнүүд табигдаһан байна. Гадна хонишодой бригада, отара, хүн бүхэнэй хоорондо социалис мүрысөөн һайнаар эмхидхэгдээ.

Хориин үйлэдбэриин управлени дотороо хонин һүрэгөөр олон Анаагай совхоздо түл мүү бэшээр абтажа байна. Апрелиин 10-най мэдээгээр бүхы отделенинүүдтэ хамта 16,5 мянга гаран хурьгад абтаа. Энэ һарын 20—25 болотор үшөө 5 мянга үлүүтэй хурьган гарахаар хүлеэгдэнэ. Совхозой гурбадахи отделениин хонишон Ойдоб Татаровай даадаг отарынхид жэлэй эхинһээ хойшо 641 хурьга гэхэ гү, али зуун эхэ хонин бүриһөө 92,5 хурьгадтай болонхой. Илангаяа апрелиин барагдатар үшөө олохон хонид хурьгалжа, зуунһаа зуун түл абтахаар хүлеэгдэнэ. Хонишод Цындэма Доржиева, Зандараа Жамьянов гэгшэд январь, февраль, март соо зуун эхэ хонин бүриһөө 86—91 хурьга абажа түлжүүлнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ совхозой хонишон, хурьгашан бүхэн бии байһан үбһэ тэжээлээ зүбөөр, бодомжотойгоор гаргашалжа, хонидоо хада гүбээгэй хагдаида бүхэли үдэр адуулна, мүн таһалжа ургэһэн зелёнко, ороoһо талханай зүйл, холимол тэжээл гамтайгаар эдюулнэ. Илангаяа нарай хурьгадые гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхын тула ехэхэн оролдолго гаргажа, тэдэндээ минеральна тэжээл саг үргэлжэ эдюулнэ, балсан мяханайнь сайрахагүйн тула селена гэжэ эмээр тарина.

Абтаһан хурьгадые нэгэшье толгой хоролтодо оруулхагүйн тула бүхы хүсэ шадал, мэргэжэл, оролдолго гаргагдана.

С. Данжеев.
Буряадай облпрофсоведэй ахалагша инструктор.

100-һаа—95

ХЯАГТА. Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишодой нэгэн Антон Никонович Аносовой харууһалдаг отара 546 нарин ба нарибтар нооһотой хонидһоо бүридэнхэй юм. Энэ отара хадаа Шара-Гол гэжэ тосхондо байрланхай.

Эндэ мүнөө 100 хонин бүриһөө 95 хурьгад абгаад, бултадаа тобир тарганаар томо болгогдоно.

— Энэ жэл хонин бүриһөө хурьга түлжүүлжэ, 3 килограмм нооһо хайшалха уялгатайбди. Энэ уялгаяа сүм дүүргэхын тула хүсэ шадалаа гамнангүй ажалланабди. Мүнөө саһанай хайлажа, бэлшээриин бии болоходо, бургааһа шэрэнгигүй хада уулын маилаар бүхы хонидоо бэлшээнэбди. Мүн хурьгадайнгаа харууһалгые нилээд һайжаруулжа, шэмэ ехэтэй тэжээл элбэгээр үгэнэбди,—гэжэ Антон Никонович хөөрэнэ.

Ойрын үдэрнүүдтэ эндэ үшөө хэдэн арбаад хурьгад абтахаар хүлеэгдэнэ.

Ц. Бабушеев.

Матрена Емельяновна Акинфьева Тарбагат... хоздо һаалишанаар амжалтатайгаар үнинэй ... хэр Акинфьева шэнэ жэлэй эхилхэһээ хойшо ... һаажа, түрүүшын квартал соо үнеэн бүриһ... Мүнөө нүхэр Акинфьева үнеэн бүриһөө ү... һээ үлүү һү һаана. Зураг дээрэ: М. Е. Аки...
А. МАН...

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур.
1963 оной апрелиин 19.

...РАЛЬНА МУЗЕЙДЭ БОЛОҺОН ЭКСКУРСИ

...лай. Револю-
...эдэ нэрэнүүд
... бүхы совет
... бүхы ажал-
...рлүүлнэ гээ-
...димир Ильич
...лэй, Централь-
...но. В. И. Ле-
... 93 жэлэй ой-
...улан, эндэ хүн
... олон. Илан-
...үүд өөрынгөө
...аалые нанги-
...
...ССР-һээ Моск-
...адай ажахын
... харуулһан
...һэн экскур-
...э һаяхан оро-
...публикын экс-
...адимир Ильи-
...хёолнууд, га-
...фон тэрэнэй
...раараа бэшэ-
...лдохонь шухаг
... В. И. Ленинэй
... болон бэлэгүүд-
...ба.
...үүд соо табиг-
...үүд болон ма-
... И. Ленинэй
... революционно
... эли тодоор
...тэнэ.
...най жэлнүүдтэ
... болон сагаан
... бута сохихо
...нэй агуухэ эм-
...ан тухай, мүн
...ын байгуулал-
...тэлбэрилгэ ту-
... экскурсантнууд
... һайса хадуу-
... республикын
...оммунис пар-
...эрэхи хүдэл-
...шанай анха
...эй үндэһэ һуу-

ри табигша Владимир Ильич Ленинэй бүхэшэгүй мүнхэ шэнжэ тухэлые үшөө дахин батаар хадуужа абабад.

Марксын һүүлээр пролетариадай сүлөөрэлгын агуухэ хүдэлөөн Ленин шэнги иимэ гайхамшаг хүниие үзөөгүй байгаа. Владимир Ильич Ленинэй юун тухай бодожо һэн һанал бодолыень манай парти, бүхы совет арад ажал хэрэг дээрэнь амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Музейн тусхай зал соо энээн тухай хэлэгдэнэ. Тэндэ табигдаһан олон тоото экспонат хадаа ленинскэ үзэл бодолой илалта тухай эли тодоор хөөрэжэ үгэнэ. Ленинэй тэрэ үзэл бодол хадаа КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые болон мүн тэндэ абтаһан партиин шэнэ Программа —коммунис общество байгуулгын Программа бэелүүлгэ болоно.

Буряадай АССР-эй экскурсантнар Кремль соо В. И. Ленинэй хүдэлмэриин стол дээрэ тэрэнэй бэшэг бэшэжэ байһан гуурһа, лагбан, телефонойнь аппарат хараабди гэжэ тэдэнэй хэлэнэ. Тэрэ кабинет дотор манай сэсэн мэргэн оюун бодолто вождь «Коммунизмда «эрүүл тала баримталһан» ухибүүн ёноной үбшэн», «Совет засагай зэлжээтэ зорилгонууд», «Гүрэн тухай», «Агуухэ үүсхэл», «Эдеэ хоолой налог тухай» гэһэн гайхамшаг хүдэлмэри бэшэһэн байха юм.

Владимир Ильичэй кабинет дотор хоёр мянга шахуу ном мүнөө хүрэтэр хадагалагдажа байна. Тэдэ номуудай дунда ород, англи, француз болон бусад хари хэлэнүүд дээрэ бэшэгдэһэн К. Марксын, Ф. Энгельсын, Г. Плехановай зохёолнууд, энциклопеди гэхэ зэргын номууд бии.

Арадай Комиссарнуудай Соведэй заседаниин зал соо Владимир Ильичэй һуудаг гүрэмэл креслэ табяатай. Заседаниин үедэ тэрэ креслэ дээрэ Ленин һуудаг байгаа.

В. И. Ленинэй байһан байра. Тэндэ бэшэгэй бишыхан стол. Тэрэ стол дээрэ бэлэгэй нэгэ хэды номууд табяатай. Ханынь заһада Владимир Ильичэй орон. 1919 ондо Стокгольмдо хүбүүнтэйгээ һүүлшынхэеэ уулзахадаа, Ленинэй эхэ Мария Александровна Ульяновагай бэлэглэһэн дойбод хээтэй ноһон хушалта тэрэниие хушана.

Энэ байрада 1922 оной декабрьһаа, мүн 1923 оной январь—февраль һарануудта В. И. Ленин партиин Центральна Комитедтэ бэшэһэн бэшэгээ, тэрэшэлэн «Дневнигэй хуудаһахануудһаа», «Кооперации тухай» болон бусад һүүлшынгээ статьянуудые хэлэжэ бэшүүлһэн байха юм.

Буряадай эдэ экскурсантнууд В. И. Ленинэй мавзолейдэ орожо хараа.

Тэдэнэр һайшаал болон дурадхалайнь дэбтэр дээрэ иигэжэ бэшэбэ: «Ленинэй мүнхэ һургаал хүн түрэлтэнэй эрээдүйн һаруул һайхан замые гэрэлтүүлнэ. Манай орондо коммунизм байгуулха сэсэн мэргэн багша Ленинэй хэтэ мүнхын дурасхаал болог лэ» гэһэн байна.

М. Ларькин,
ВДНХ-гэй экскурсант.

ЛВРЗ: Механическа цехэй токарна мастерской соо олон эрэшүүлэй дунда нэгэ гуша һая шахама ябаһан улаан пулаадтай эхэнэр токарна станогой хажууда хүдэлжэ байба. Энэмнай токарь, коммунис ажалай ударник Зинаида Белоусова. Тэрэ тус цехтэ 4-дэхи жэлээ хүдэлжэ ябана. Зураг дээрэ: З. Белоусова тепловозой хабшуулмал хуудаһануудые тошылдожо байна.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Олоной дундаһаа шалгаргашад

Республикымнай модо бэлэдхэлэй промышленностиин хүдэлмэришэд Майн 1-нэй һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидэһэн хэй. Леспромхозуудай коллективүүд дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудаа абажа, хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхын түлөө бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна.

Баргажанай, Хүртэйн леспромхозуудай модошод хэдэн һарада удаагүур мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана. Баргажанай леспромхозойхид априлиин 14-дэ модо шэрэхэ дүрбэ һарынгаа даалгабариие болзорһоонь урид дүүргэбэ. Тиигэжэ Майн 1-нэй һайндэр болотор 4 һарынгаа даалгабариһаа гадуур 15—18 мянган кубометр модо арадайнгаа ажахыда бэлэглэхэнь.

Һаһал иимэрхүү амжалтатайгаар Хүртэйн модошод ажаллана. Дүрбэ һарынгаа даалгабариһаа гадуур найма мянган кубометр модо шэрэхэнь. Тэрээгээрнь тус бүридөө хоёр квартиратай зуун гэр барижа болохо юм. Социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаһан Баргажанай, Хүртэйн модошод долоон жэлэй табадахи жэлдэ ажал ехэтэй бүхы хүдэлмэринүүдээ оньһожоруулжа шадаһан. Тэрэнэй ажаар түрүүшын квартал соо ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбүүд нилээд үлүүлэгдэв. Баргажанай леспромхозой нүхэр Пахаревай хүтэлбэрилдэг бага комплексно бригада, модо шэрэдэг жолоошон Рысев, тракторист Карачаев гэгшэд үдэр бүхэндэ хоёр нормо шаху дүүргэнэ.

И. Тюрнев.

Эдеэ хоолой зүйл элбэгээр, хямда сэнтэйгээр абахын түлөө

Һалбари бүхэниие тусхай шэглэлтэй болгохо—эгээл зүб зам

Газар дайдаяа эзэн ёһоор, аша үрэтэйгөөр эдлэжэ, эдеэ хоолой зүйл элбэг ехээр, шадаал һаа гаргаша багатайгаар абахын тула ажахын бүхы һалбаринуудые хайшан гээд зүбөөр эмхидхэхэб, нютаг нютагай байгаалиин байдалые хайшан гээд гүйсэдөөр ашаглахаб гэжэ һайса бодоод үзэхэ, шэнжэлэн тодорхойлхо саг ерээ.

Ажахын һалбари бүхэниие зүб, таарамжатай шэглэлтэйгээр хүгжөөхэ гэжэ шиидхэхын үдха шанартай байна. Һаяшаг хэблэгдэһэн толилголдоһон «Белоруссии болон Прибалтийска республиканууддай, Россин Федерациин баруунхойгуурхи областьнуудай хүдөө ажахые тусхай шэглэлтэй болгохо зарим асуудалнууд тухай» гэһэн Н. С. Хрущёвой бэшэгтэй тон анхаралтайгаар танилсаабди.

Энэ бэшэг манай республикын колхоз, совхозуудта сэхэ хабаатай бэшэшье һаа, ажахыгаа саашадань ямар аргаар хүгжөөхэ, үйлэдбэриин эмхидхэлые хайшан гээд зүбөөр табихаб гэжэ тодо һонороор заана бшуу. Манай һанахада, баян дэлгэр газар дайдатай Баргажан, Хурамхаан нютагуудта һү, мяха элбэгээр абахын тула үхэр мал бүри олоор үсхэбэрилээд, мүн хажуугаарнь хонин һүрэгөө эрид олошоруулхада зохисотой. Тиимэһээ нэн түрүүн һалбари бүхэндэ газар, машина техникэ даалгажа үгөөд, ороонһо таряанай (илангаяа шэниисэ, горох, ешмээнэй) баян үргаса абажа, силос, үбһэ элбэгээр бэлэдхэжэ шадабал, һү, мяха, ноһо ехээр абадаг болохо байнабди.

ГАЗАРНАИ ЭЗЭТЭИ БОЛОХО

Тээд энээниие ямар гуримаар, хайшан гээд зүбөөр эмхидхэхэ гээшэб? Энэ асуудал совхозой отделени бүхэндэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэжэ, алишье талаһаа шэнжэлэн үзэгдэжэ байнхай.

Жэшээнь, манай нэгэдэхи отделениин бүхы һалбаринуудые иимэ гуримаар эмхидхэжэ һаа таарамжатай гэжэ һанагдана. Эндэмнай мүнөө байһан олон бригада, ферма, гүүртэ, отаранууддтай отделениин орондо тусхай 3 ферма, томодхогдоһон 3 ферма эмхидхэгдэхэ шухала. **Нэгэдэхинь—һаалиин фермэ.** Тэндэ Хурамхаан, Гамбал, Нуга гэжэ газарнуудта 1100 га таряалан, 900 га сабшалан, 1000 гектар бэлшээри таһалагдажа үгтэхэ юм. Фермынхид хамта 800 толгой үнеэ һаагаад, жэлдээ 16 мянган центнер һү абажа тушааха даабаритай байха гэхэ гү, али эдлүүрийн газарай зуун га бүридэ 53 центнер һү үйлэдбэрилхэ болоно.

Хоёрдохи фермэдэ — һайнаар харуулһалагдажа түлжүүлэгдэхэ, шахан таргалуулагдаха һубай мал байлгагдаха ёһотой. Эндэхид Мүргэн, Хүнтэй гэжэ нютагуудта 2900 гектар таряанай, 1000 га сабшалан, 1500 га бэлшээриин газартай байгаад, 1300—1400 толгой мал харууһалжа, ойрын 2-3 жэлдэ түршада 2160 центнерһээ бага бэшэ мяха абаха ушартай. Харин 4-5 жэл болоод байхада тэдэнэр 3500 центнер эрхим шанартай мяха гүрэндэ хүдалдаха аргатай болохо юм.

Гурбадахи фермэмнай — Үнэгэтэй, Томогто гэжэ үргэн уужам тала газарта хонин һүрэг үсхэбэрилээд байха һалбари болоно. Эндэдэ хамта 15 мянган хонид, тэрэ тоодо 9000 эхэ хонидые даалгаад, 2900 га таряалан, 1500 га бэлшээри таһалагдаха ушартай. Фермынхид жэлдээ 2 мянган центнер хониной мяха абажа, 500 центнер ноһо хайшалха түсэбтэй байха.

БҮХЫ АЖАЛ ГАРГАША БАГАТАЙГААР БҮТЭЭГДЭХЭ

Гурбан фермэдэ тус бүридэнь бүхы хэрэгтэй техникэ, зэмсэгээр түгэс тракторно-таряан ажалай нэгэ-нэгэ бригада байха ёһотой. Эдэ бригаданууд машина техникынгээ хүсөөр фермэ бүхэнэй даажа абаһан таряалан, сабшалан үтэгжүүлхэ, уһалха, элдүүрилхэ, тариха, үргасые хураалхын, хуряаха хүдэлмэрые хаһа сагтань һайнаар бүтээжэ, баян ургаса абахын түлөө тэмсэхэ юм.

Һалбари бүхэниие иигэжэ тусхай шэглэлтэй болгоод, ажал хүдэлмэринэнь зүб гуримаар эмхидхээд байхада, һү, мяха, ноһо болон бусад продукци мүнөөнэйхиһөө һургагүй ехээр, хямдашье сэнтэйгээр абтаха байха.

Нэн түрүүн мүнөө байһан жэжэ гүүртэ, фермэ, отарануудые зохихо тээшэнь нэгэдхэжэ, шэнээр эмхидхэхын тула дэб дээрэ барилга ехээр хэхэ хэрэгтэй. Тооложо үзэхэдэмнай, энээндэ хамта 250 мянган түхэриг мүнгэ зөөри гаргашалагдахаар хараалагдана.

Тээд ажалаа шэнэ гуримаар эмхидхэжэ, хямда сэнтэй мяха, һү, ноһо болон бусад продукци ехээр абадаг болоходо, энэ гаргашые хэдэ дахин харюулхаар олзо доход оруулагдаха.

ХУУШАНАИНГАА ЯНЗААР ХҮДЭЛЖЭ БОЛОХОГҮИ

Манайхидал адляар, совхозой бусадшье отделенинүүдые шэнээр хубилган эмхидхэхэ, жэжэ бригада, фермэ, отарануудые томодхоод, тусхай шэглэлтэй болгохо шухала. Жэшээнь, хоёрдохи отделениин орондо һү һаалиин, мяханай тусхай 2 фермэ (томодхогдоһон) байгуулха ёһотой. Гурбадахи отделенидэ—һаалиин, хониной, дүрбэдэхидэ—эбэртэ мал шахан таргалуулха, мүн хонин һүрэг үсхэбэрилхэ фермэнүүдые эмхидхээ һаа зохисотой гэжэ һанагдана. Тиигэжэ совхоз доторхи тусхай шэглэлтэй 9 фермэдэ хамта 2500 үнеэд, 3500 толгой һубай мал, 45 мянган хонин, тэрэ тоодо 25 мянган эхэ хонид харууһалагдаха зэргэтэй. Энээниие түргэнөөр, бодомжотойгоор бэелүүлжэ эхилхэ ёһотойбди.

Тиигэбэшье, совхозой зарим хүтэлбэрилэгшэд мүнөө байһан отделенинүүдээ үлөөгөөд, тэрээн соохи һалбари бүхэниие тусхай шэглэлтэй болгобол дээрэ гэжэ тоолоно. Энээниие зүб гэхын аргагүй. Юуб гэхэдэ, хүтэлбэрилхы тушаалтад хэтэрхы олон болохо, мэрэжэлтэд хаанашье хүрэхэгүй. Тэрэшэлэн фермэнүүдэй даагшад өөһэдөө эдэбхи үүсхэл ёһоор гаргахагүй, харин отделение эрхилэгшын ама хараад лэ һууха, тэрэнэй харюусалганьшье бага байха.

Хэнэйшье мэдэһээр, ажалдамнай дутагдалнууд үшөөл ехэ байна. Иигээд хабартаа таряалан, сабшалан, бэлшээрэе уһалха болохоодомнай насосно станцинууд дутана. Хилгантын бэлэдхэлэй пунктда ехэ тээрмэ тодхожо, малда эдюулхэ талха таряанай зүйл буйлуулха, холимол тэжээл бэлэдхэ үеэ бии болгохо тухай асуудал гараһаар үнинэй. Тээд тэрэмнай юундэ эбэл анирггүй болошооб? Холимол тэжээл ондоо тээһээ зөөхэдэ хэды ехэ гаргаша хэгдэнэб. Энээн тушаа Баргажанай үйлэдбэриин управлениинхид бодожо үзэхэ бэзэ.

Р. Бадмаев,
Хурамхаанай совхозой нэгэдэхи отделениие эрхилэгшэ.

...ээр һунгагдаһан депутатнуудай шухала зорилгонууд

... мартын 3-да
...икын нютагай
... 272 депутатнууд
...айна. Тэдээнэй
...а түрүүшынхэеэ
...ула ямар ажал
... уялга дүүргэхэ
...хойгоор мэдэ-
...р тиимэһээ хэ-
...эхэ шухала.
... һунгуулиин
...та болоһон бай-
... бүхэн—һунгуу-
... округой һун-
...имэ тула ажал
... түрүүн өөрын-
...буулжа эхилхэ
...
... округой бүхы
...уудые шэнжэл-
... ямар эрхэ
...буупаниие эли-
... эрилтэнүүдые
..., предприяти-
...урно-гэгээрэлэй
...алай эмхи зур-
...ал хүдэлмэри-
... зэргэтэй.
...лиин кампаниин
... оруулһан һа-
...далнуудые бэе-
...эмхидхэлэй хү-
...а болоно. Тии-
...ы абтаһан һа-
...алнуудые сог-
...эхэ комитедтэ
...тай. Тиихэдэнь
...итедүүд депу-
...имэ согсолбори-
...уулжа, тусхай
...нуудые зохёо-
... зэлжээтэ сес-
... табиха ёһотой
...
...алагдаһан һа-
...алнууд хадаа
...эй хүдэлмэриин
...раммань бо-
... һанамжа ду-
...үдта үгтэһэн
...шэ гэжэ пар-
...шуу.
...алшадай зүг-
...алтэ, гомдол
...энүүд түшаа
... хэрэгтэ де-
...тайгаар хабаа-
...гоо һунгаг-
...жын харил-
...болоно. Тиихэ-
...лэ, гомдол-
...тухай, мүн тэ-
...р хэмжээнүү-
...тухай тусхай
...лэн бүрид-
...өөр һунгаг-
...мар газарта
...дэжэ байха
...эз тодор-
...
...лин хүдэлмэри-
... хабаадалга—
... гол уялгануу-
... болоно. Тэдэ-
...элэгшэд сес-
... суглархадаа,
... соёл культу-

рын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэжэ, зохихо хэмжээ абадаг, тэрэниие дүүргэжэ ябадал хангадаг ха юм. Ушар тиимэһээ депутат бүхэн Соведэй сессиие бэлэдхэлгэдэ, мүн тэрээн дээрэ табигдаһан асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха арюун уялгатай.

Урда жэлнүүдэй дүй дүршэл юу харуулнаб гэхэдэ, зарим Соведүүдэй гүйсэдкомууд сесси дээрэ хэлсэгдэхэ асуудал бэлэдхэхэеэ саг зуурын али нэгэн комиссида даалгадаг байна. Тус комисси олонитын үргэн хабаадалгатайгаар байра дээрэнь ажал хэрэгүүдые уридшалан шалгажа үзэдэг, тиигээд Соведэй сесси дээрэ элидхэдэг, тусхай шиидхэбэри абхуулдаг. Асуудалай һайнаар бэлэдгэһэн байбал, сессишье ехэ эдэбхитэйгээр үнгэрдэг, һайн шиидхэбэришье абтадаг.

Зүгөөр сесси дээрэ баталагдаһан шиидхэбэринүүдые заатагүй бэелүүлхын түлөө депутат бүхэн эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулха, хиналта шалгалта саг үргэлжэ үнгэргэжэ байха болоно.

Олонитые, эдэбхитэдые үргэнөөр хабаадуулжа шадаһан саг үргэлжын комиссинууд һайнаар хүдэлдэг гэжэ урда жэлнүүдэй дүй дүршэл харуулна. Тиимэ комиссинууд эхэнэрэй совет, түрэлхидэй комитет, нүхэдэй сүүд болон олонитын бусад эмхинүүдтэй холбоо барисаа нягтаар байгуулдаг. Мүн анха нютагай Соведэй депутат ябаһан хүнүүдые саг үргэлжын комиссиин хүдэлмэридэ хабаадуулбал ехэ һайн бэлээ. Юуб гэхэдэ, тэдэнэр ехэ дүй дүршэлтэй болоһон байна бшуу.

Мүн һунгуулиин комиссинуудта хүдэлһэн хүнүүдые Соведэй гүйсэдкомой болон саг үргэлжын комиссинуудай ажал ябуулгада элсүүлхэ шухала. Жэшээнь, гансахан һунгуулиин комиссинуудта манай республика дотор 31 мянган хүн хүдэлжэ гараа бшуу. Агитаторнууд бүришье олон һааб даа.

Тэрэшэлэн депутат хүн хадаа һунгагшадайнгаа урда ходоодоо тоосоо өгжэ байха уялгатай юм. Тиихэдээ Соведэй баталжа абаһан шухала шиидхэбэринүүд, өөрынгөө ажал хүдэлмэри тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгэдэг. Арад зонтой саг үргэлжын холбоо барисаатай байха гээшэ депутат бүхэнэй нангин уялга мүн.

Зүгөөр өөрынгөө уялгануудые бэелүүлжэ эхилхэ хэрэгтэнь депутат бүхэндэ нютагай Соведэй гүйсэдкомууд бодото туһаламжа үзүүлхэ, ойрын сагта түрүүшын семинар үнгэргэхэ болоно. Жэшээнь, КПСС-эй ЦК-гай ноябриин Пленумэй шиидхэбэриин ёһоор партийна болон советскэ органуудые шэнэдхэн хубилгаһан тухай семинар үнгэргэбэл таарамжатай бэшэ аал. Мүн депутатай уялга болон зорилгонууд тухай элидхэлнүүдые, социалис хуули ёһон, гэр байрын асуудалаар хөөрэлдөөнүүдые эмхидхэбэл һайн бэлэй.

Манай депутатнууд арадай эрхим түлөөлэгшэд мүн. Тэдэнэр хүн зонойнгоо һайн һайхан ажаһуухын түлөө һаһал һарада, үдэрһөө үдэртэ оролдохо сэхэ уялгатай.

П. Щербаков,
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй эмхидхэлэй таһагай инструктор.

ОРОЛДОСОТОЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭДЭЙ НЭГЭН

Шэнэ продукци үйлэдбэрилжэ эхилхэдэ түрүүшын үедэ локомотив хабсаргалгын цехэй хүдэлмэришэдтэ элдэб һаад ушарнуулха бэрхэшээлнүүд ялаа дайралдаһан байха. Локомотивай нэгэ шухала деталь механическа аргаар болбосоруулха ехэ бэрхэшээлтэй байгаа.

Тус цехэйхид энэ деталь хабсарган тааруулхын тула ехэ оролдолго гаргаа. Тиигэбэшье, тэрэ деталь хэрэгтэй хэмжүүрэй, тусхай эрилтын ёһоор тааруулхань бэлэн хэрэг бэшэ байба. Элдэб арга бэдэрһэнэй, хэдэн туршалта хэһэнэй ашаар тэрэ деталь механическа аргаар болбосоруулжа эхилһэн юм.

ЛВРЗ-гэй үнинэй хүдэлмэришэдэй нэгэн, дүй дүршэлтэй токарь Бадма Сандакович Батуев хэрэгтэй деталь технологиин эрилтын ёһоор үрэмдэхэ гэжэ ехэ оролдоо. Нүхэр Батуев конструкторнууд Е. С. Поляков, Г. П. Крылов, технолог Л. Г. Ивашинников гэгшэдэй туһаламжаар тусхай түхеэрэлгэ зохёожо шадаа. Тэдэнэр хэдэ һарын туршада хамтын хүсөөр энэ түхеэрэлгэ зохёожо, туршажа үзэһэн юм. Түрүүшээр үрэмдэжэ гаргагдаһан детальнууд тааража үгөөгүй, муу шанартай байгаа. Тэдэнэр һайнаар мүлигдэһэн деталь нэгэ шэнэ хабсаргахын тула зохёоһон түхеэрэлгээ дахин хубилгаа.

Бадма Сандакович тэрэ деталиин нэгэ зүйлые ондоо метталлаар хэхые дурадхаһан байна. Хэдэн удаа туршалга хэлэнэй һүүлээр локомотивай нэгэ шухала деталь хабсаргаган тааруулагдадаг болоо.

Эдэбхи үүсхэл, анхарал оролдолго гаргажа ажаллаһан нүхэр Батуев локомотив хабсаргалгын цехэй хүдэлмэришэдэй дунда хүндэтэй хүнинь юм. Ямаршье даабари һайнаар дүүргэхэе оролдодог, ажалда бэрхэ энэ нүхэр тусхай технологи һайн мэдэдэг болоноһой, чертёжой ёһоор хэдэн деталь хэжэ шадаха юм. Нүхэр Батуев халаанайнгаа даабари 150 процентһээ доошо бэшээр дүүргэдэг.

Эрхим шанартай продукци бүтээн гаргадаг түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн Б. С. Батуева 1961 ондо өөрын тусхай тамга баряулагдаһан, 1962 ондо коммунис ажалай ударнигай нэрэ олгогдоһон. Һайнаар ажаллаһанайнгаа түлөө тэрэ РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно Соведүүдэй Хүндэлэлэй грамотаар, «Зам харилсаанай министерствын социалис мүрысөөнэй отличник» гэһэн тэмдэгээр тэрэ шагнагдаһан байна.

Ажалдаа абьястай нүхэр Батуев Майн нэгэнэй хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсожо, эдэ үдэрнүүдтэ бүри эршэмтэй һайнаар ажаллана.

А. Щеглаков,
ЛВРЗ-гэй технолог.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ҺАЙШААЛТА ҮҮСХЭЛ

Нёдондо жэлэй эхеэр Надькатын район дотороо түрүү «Шэнэ байдал» гэжэ кооперативай түрүүлэгшэ Ласло Васил ажалаараа гээгдэнги хүршэ болохо Кошутын нэрэмжэтэ кооперативые толгойлон, хоёр кооперативые зэргэ хүтэлбэрилхэм гэжэ һайн дурааралаа һаналаа үгэхэдөө, энэ үүсхэлынь бүхы орон дотороо дэлгэрэн, хүдөө ажахын дүй дүршэл ехэтэй хэдэн арбаад эмхидхэгшэд тэрэнэй үльгэр жэшээе даган дууряаха юм гэжэ һанаашьегүй байгаа.

Кошутын нэрэмжэтэ кооператив тоншье һулахан ажахы байһан. Гурэндөө 2,5 миллион гаран форинт үритэй, тиихэдэ тэрэ кооперативай гэшүүд үнгэрһэн жэлэйнгээ ажалта үдэртөө миил 11 форинт абаһан юм. Тус кооперативай түрүүшын хүтэлбэрилэгшэд ажалай урмашуулгын гуримые хэрэгсээхэгүй, таряашадай һанамжа үүсхэлые тоохогүй байһан дээрэһээ ажахыгаа унагаахада хүргэһэн байба.

Нэгэ жэл үнгэрөөд байхада тэрэ ажахы тад ондоо байдалтай болоо. Коммунист Ласло Васил кооперативайнгаа үйлэдбэриие эрид заһажа, таряашадые нягтаар нэгэдхэн, хамтын хүсэнэй ашаг үрэ ехэтэй байһанда тэдэниие этигүүлжэ шадаа. Жэлэй дүн гаргахада: 1 миллион 200 мянган форинт уриеэ түлөөд, 5 миллион форинт ажалта үдэртөө хубааба. Ажалта үдэрэйнь хүлһэн 30 форинт хүрэжэ, нёдондонойхиһоо 3 дахин дээшэлээ.

Венгриин Арадай Республикын Президиум Ласло Василай үнэн зүрхэнэй һайн һайхан үүсхэлые үндэрөөр сэгнэжэ, тэрээндэ Кошутын шагнал олгобо.

Митрофан ПОПОВ,
ТАСС-ай корр.

БУДАПЕШТ.

Корейн Арадай-Демократическа Республикада арадай засагай тогтоһонһоо хойшонхи үе соо хүдөө нютагуудай ажалшадай амарха, элүүржүүлгын газарнууд байгуулагдаа. Зураг дээрэ: Усаньян гэжэ амаралтын байшангай уншалгын зал соо. Эндэ хүдөө ажахын кооперативуудай гэшүүд амардаг юм.

ЦТАК-ай—ТАСС-ай фото.

КУБЫН АЖАЛШАДАЙ ҺУРГУУЛИ

Кубын ажалшад соёл культура хүгжөөлгөөр үгаа ехэ амжалта туйлаба. Хүдэлмэришэдэй һуралсалай курсада ябажа, гүйсэд бэшэ дунда һургуулиин 6-дахи класс дүүргэһэнэй шалгалтые 47 мянган хүн барижа гараба. Үнгэрэгшэ жэлдэ хүдэлмэришэдэй һургуулинуудта, 4, 5, 6-дахи классуудта 113 мянган хүн ажалайнгаа сүлөө сагаар һуралсаба.

Гүйсэд бэшэ дунда һургуулиин программаар хүдэлмэришэдэй һуралсалые эмхидхэһэн Кубын профсоюзууд энэ үе соо 30 мянган хүниие 6-дахи класс дүүргүүлхээр хараалһаниинь холо үлүү дүүргэгдээ. Соёлой фронт дээрэ туйлагдаһан энэ амжалтые Кубын Республикын бүхы ажалшад гүнзэгы баясхалан, хангалта омогорхолоор угтаба. Шалгалтаяа амжалтатайгаар үгэжэ, һургууляа дүүргэгшэдтэ саашадаа университедүүдэй болон институудай дэргэдэхи хүдэлмэришэдэй факультедүүдтэ һуралсаха үргэн зам нээгдэбэ. Сант-Клара хотын университедэй хүдэлмэришэдэй факультедтэ мүнөө 1500 хүн һуралсажа байна.

Хүмүүжүүлгын ажалаар харюусадаг партиин болон профсоюзуудай хүтэлбэрилэгшэд тусхай зүблөө үнгэргэжэ, тэндэ ажалшадай бэшэг мэдэлгые шалгаха талаар орон доторо эхилһэн кампанида онсо анхаралаа хандуулха гэжэ шиидхэбэ.

Алексей Иванников,
ТАСС-ай корр.

ГАВАНА.

Улаан-Үдэдэмнай „Уран зурагай недели“ эхилэнхэй...

Үргэн уужам Россин Федерациин город бүхэндэ, тэрэ тоодо манай республикын ниислэл хотодо уран зурагай недели эхилээд, амжалтатайгаар үнгэржэ байна. Уран зураашадай бүхэсоюзна нэгэдэхи съездын шиидхэбэреэр үнгэргэгдэдэг нимэ долоон хоногууд хадаа заншалта болонхой. Парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй литература болон искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэй хэһэн уулзалгануудай һүүлдэ, мүн һаяхан боложо дүүрэһэн уран зураашадай бүхэсоюзна 2-дохи съездын һүүлдэ уран зурагай долоон хоногой удха шанарай нилээд дээшэлһэниинь, һонирхолтойшье байхань ойлгосотой. Гадна манай уран зураашад республикынгаа тогтоһоор 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ выставкэ бэлдэжэ байнхай.

Тус недели уран зураашадай мастерскойнууд сооһоо эхилээ. Тэндэ апрелиин 14-нэй үдэр олон тоото харагшад сугларжа, уран зураашадай мастерской соогуур дэлгээтэй зурагуудые, хэжэ байһан ажалыень һонирхон хараһан байна. Мүн эдэ үдэрнүүдтэ манай уран зураашад ниислэл хотынгоо эмхи зургаануудай, промышленна предприятинуудай ажалшадтай уулзалгануудые хэнэ. Гадна «Электромашина» заводто Буряадай уран зураашадай нүүдэл выставкэ эмхидхэгдэхэнь. Түмэр замай клубта, мүн нарин сэмбын фабрикада совет эстампын выставкэ нээгдээ. Шэлэй болон судна заһабарилгын заводуудта «Дайшалхы карандаш» гэһэн выставкэ нээгдэхээр хараалагдана.

Республикын мэдээжэ уран зурааша Ц. Сампиловай гэр-музейдэ тэрэнэй зурагуудай шэнэлэгдэмэл выставкэ эмхидхэгдэжэ, тэндэнь хуушанай уран зураашад ээлжээгээр дежурлаха байна. Орожо ерэһэн харагшадые угтан абажа Ц. Сампиловай зурагууд тушаа һонирхолтой зүйлнүүдые хөөрэхэ юм.

Уран зураашадай бүхэсоюзна хоёрдохи съездэ хабаадаһан уран зураашад Г. Павлов, А. Тимин, Т. Рудь, Г. Москалев гэгшэд телевизорээр үгэ хэлэжэ, хабаадаһан съезд тухайгаа һонирхолтой зүйлнүүдые хөөрэхөөр хүлеэгдэнэ.

—Уран зурагай долоон хоног Улаан-Үдэ хотодомнай амжалтатайгаар үнгэрэг лэ! —гэжэ залуу уран зурааша Дашанима Дугаровтай хөөрэлдэхэдэмнай мэдүүлээ.

А. Жалсанов.

Нүүдэл выставкэ

РСФСР-эй уран зураашадай зураһан зурагуудай уран һайханай нүүдэл выставкэ Эрхүүһээ Улаан-Үдэ һаяхан ерэбэ. Выставкэ харуулха зүйлнүүдээр тон баялиг. 90 уран зурагууд, элдэб материалаар хэгдэһэн (шулуун, гуулин, модон, гипс) скульптурна 16 зохёолнууд, 60 гаран хуудаһан графическа хүдэлмэри харуулагдаха.

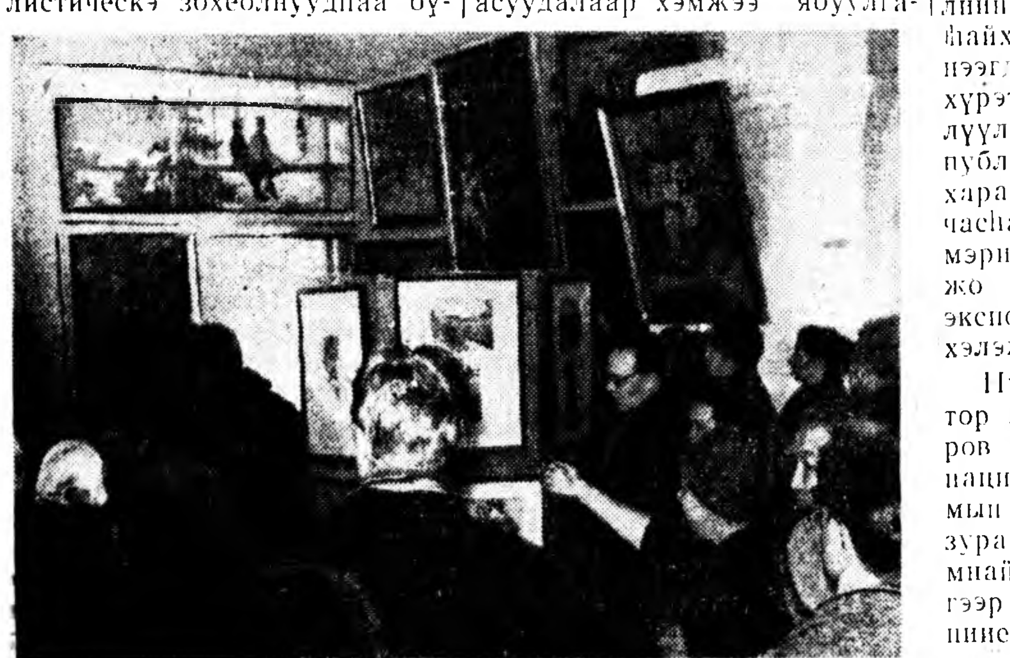
Дурсагдаһан нүүдэл выставкэ Россин Федерациин 141 уран зураашадай шэнэ реалистическэ зохёолнуудһаа бүридүүлэгдэһэн байха юм. Тэрээндэ мүнөө үеын элитэ уран зураашад Бубнов (Москва), Богданов (Эрхүү), Витомский (Свердловск), Иогансон (Москва), Кабанов (Новосибирск), Кукрыниксүүд (Москва), Малютин-Иванов, Пиеменен (Петрозаводск), Осмеркин (Москва), Подлясско (Ленинград), Ромадин (Москва), Фатахов (Казань), Цыплаков (Москва) болон бусад хабаадалсана.

Литература искусствын асуудалаар хэмжээ ябуулганууд тухай Н. С. Хрущевой, Л. Ф. Ильичевой болон бусадай хэлэһэн үгэнүүдэй һүүлээр тус уран һайханай нүүдэл выставкын Улаан-Үдэ хотодо ерэһэн ушар тон ехэ удха шанартай байха юм. Россин Федерациин уран һайханай интеллигенци творческо зүб зам дээрэ гаранхай. Манай уран зураашад коммунис общество байгуулжа байгаа мүнөө үе сагай хүнүүдые өөһэдынгөө зохёолнууд соо харуулна.

Тус выставкэ байгша апрелиин 17-һоо Улаан-Үдын Уран һайханай музейн байшанда нээгдэбэ. Выставкэ майн 7 хүрэтэр хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлхэ. Эдэ үдэрнүүдтэ республикын ажалшад выставкэ хаража амжагты. Үдэрэй 12 часһаа 19 час хүрэтэр хүдэлмэрилхэ байна. Олоороо орожо харагшадта экскурсовод экспонат тухай тайлбарилан хэлэжэ үгэхэ.

Нүүдэл выставкын директор Александр Андреевич Киров Россин Федерациин олонациональна социалис реализмын бодото искусство—уран зурагай искусство Улаан-Үдымнай ажалшадай эдэбхитэйгээр һонирхон хаража байһаниие тэмдэглэн, хамагай түрүүн орогшодто ехэ баясхалан хүргэбэ.

Ф. Балдаев.

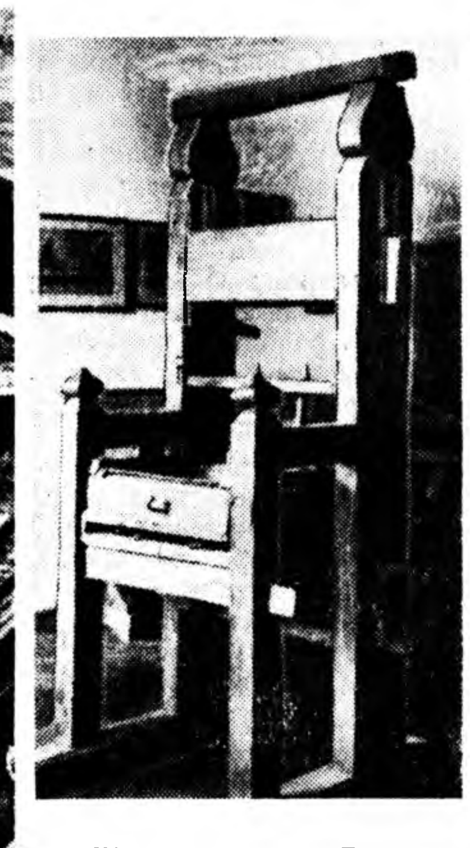

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: выставкын директор нүхэр А. А. Киров харагшадта картинанууд тухай хөөрэжэ байна.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

Ород орондо ном хэблэхэ типографи байгуулагдаһаар 400 жэл болобо

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. «Түрүүшын хэблэлшэ Иван Федоров». Уран зурааша А. В. Моравовай зураг.

ТАСС-ай фотохронико.

2. Ородой түрүүшын хэблэлшэ Иван Федоровой хэблэлэй станок. Энэнь Львов городой түүхын музей соо хадагалагдажа байдаг. Иван Федоров энэ городто һүүлшынгээ жэлнүүдтэ ажаһууһан юм.

ТАСС-ай фотохронико.

Шанга тулалдаан

Улаан-Үдын 1-дэхи дунда һургуулиин баскетбол болон волейбол наададаг хэдэн зуугаад хүбүүд, басагадай хоорондо һургуулиин түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн хододоо үнгэргэгдэнэ. Баскетбол наадалгаар март һарада эхилһэн мүрысөөнэй түгэсхэлэй уулзалга һаяхан үнгэргэгдөө.

Һургуулиин кубок абалгын түрүү һуури эзэлэлгэдэ 8—9—10 классуудай хори гаран команда хабаадалсаа. Хүбүүд, басагадай тэдэ командануудай хоорондо шанга тэмсэл болоһон байна. Эрид шанга тэмсэлэй һүүлээр түгэсхэлэй наадан хүрэтэр класс бүхэнэй хошоод команда үлэжэ ерэхэ байгаа. Тэрээндэ 10-дахи «а», «б» классуудай хүбүүдэй команда оролсохо болоһон. Басагадай дундаһаа 9-дэхи «а», «б» классуудай команда шалгараа, Тэдэнэр басагадайнгаа 10-дахи классайхидые илажа, тэдэниие харагшадай һандали дээрэ һуухые баадхаба.

9-дэхи «а», «г» классуудай басагадай командануудай түгэсхэлэй уулзалга һүүл хүрэтэрөө тэнсүү—22:22 тоотой ябажа ябатараа, үлөөд байһан таба минута соогоо 9-дэхи «а» классай басагад Роза Ахметзянова, Люба Асеева, Валя Бордонова гэгшэд командадаа үшөө нэгэ илалта асарба. Тиихэдээ уулзалгаяа 30:29 тоотойгоор шүүжэ, кубогто хүртэбэ.

10-дахи «а», «б» классуудай хүбүүдэй командануудай наадалга түрүүшын хахадта 10:10 тоотойгоор дүүрээ. Наадалга тон шангаар үргэлжэлөө. 10-дахи «б» классай хүбүүд хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар наадаба. Суглуулагдамал энэ командын гэшүүд Анатолий Мужанов, Николай Соловьев, Владимир Сидорочев гэгшэд командынгаа нэрэ хүндые хамгаалхадаа өөһэдынгөө спортивна шадабари харуулжа шадаа.

Нааданай хоёрдохи хахадта 10-дахи «б» классайхид хоёр бүмбэгэ, нүгөөдүүлынь нэгэ бүмбэгэ арай гэжэ шэдэжэ оруулаа. Тингэжэ 44:42 тоотойгоор 10-дахи «б» классайхид илажа, һургуулиингаа чемпион болонхой.

Мүнөө волейболоор һургуулиингаа кубок абахын түлөө наадалгада 20 гаран команда хабаадалсажа эхилбэ.

Н. Иванов.

Һонир... концер...

Хоца Намс... жэтэ Буряад... бүлэг артистн... таг ерээд, эн... «Хүрьгэн хүбү... Пурбуевай зох... руулна. Энэ з... лүүр болон ... дай колхозн... ехээр һонирхо...

Закаменск ... уран һайханай ... ностиин кол... «Коммунизм» ... концерт хару... ород, буряад ... лаа, хатар наа...

За... факульт... эрхи...

Буряадай хү... ститудай студе... шатараар түрү... хын түлөө ... дунда мүрысөө... Һаяхан эдэнэр ... дажа, түрүү ... тула шангаар ... рысөөнэй түрү... титудай эконо... ническа факул... мэл команда ... наадаад, тэдэн... гоор шүүжэрх... үдэр ветерина... дэйхид агроно... тойгоор шүүһэ... дохи уулзалгы... дэ экономическ... факультедэй ... тудайнгаа вет... культедэй бэрх... наадаһан юм. ... эдэнээ 9:6 тоо... түгэсхэлэй на... далсаха эрхэ ... нигүүд болон ... рондоо наада... байгаа.

Түгэсхэлэй ... факультедэй з... агрономуудай ... тоотойгоор ш... дай чемпион ... һуурийе ветер... тедэй команда...

... мүры...

БУХЭРОССИН КРОС...

Ставрополь город шадархи үзэсхэлэнтэ һайхан газарта хүнгэн атлетикын кроссоор Бүхэроссин мүрысөөн үнгэргэгдэбэ. Энэ урилдаанда хамтадаа 300 шахуу спортсменүүдһээ бүридэһэн 36 команда хабаадаба. Манай Буряадай физкультурнигууд нимэ ехэ мүрысөөндэ түрүүшынхеэ хабаадаха золтой байшоо.

Самолёдоор ниидэжэ ошоһон манай түлөөлэгшэд тэндэхи байгаалиин уларилтай хүсэд дадажа үрдингүй, тэрэ дары урилдаанда оролсохо баатай болоо һэн. Тиигэжэ Россин Федерациин суута урилдаашадтай хаба шадалаа буляалдажа захалаад һэн.

Эгээл түрүүлэн 72 эдир басагад урилдаба. Тэдэнэй дунда манай басаган Людмила Молокова. Россин Федерациин шуумар хурдан басагадтай манай Людмила ана мана харайлдаба. 1000 метр зайе 3 минута 18,6 секундын хугасаа соо гүйжэ, табадахи хүн боложо, фиништэ хүрэжэ ерэлэй. Нэгэдэхи һуурийе Московско областиин түлөөлэгшэ, спортын мастер Довчалева эзэлһэн байна.

2000 метрэй урилдаанда Пермьһээ ерэһэн Гилева түрүүлжэ ерээ һэн. Тиихэдэ манай спортсменканууд Барабаш 75 хүнһөө 29-дэхи, Раздаренова 44-дэхи һууринуудые эзэлхэ баатай болоо.

Эрэшүүл сооһоо 8000 метрэй урилдаанда хабаадаһан спортын мастер Ганас Шарипов 40-дэхи һуури эзэлээ. Московско областиин спортсмен Пономарев найман километр зайе 25 минута 7,6 секунда соо гаталжа, нэгэдэхи һуурида гараһан. Буряадай хоёрдохи түлөөлэгшэ Коротков 62-дохи һуури эзэлээ, тиихэдэнь Думнов фиништэ хүрэжэ шадабагүй, зуураһаа халишоо. Энэ зайда 100 хүн урилдаһан байна.

Эдир хүбүүд 3000 метртэ урилдааба. Саратовай урилдаашан Бабарыкин энэ зайе 9 минута 16,5 секунда соо гаталжа, нэгэдэхи һуури эзэлһэн, манай Пе... та 01 секунда ... лаада ерэһэн. ... хи болошобо.

Һайн амж... Людмила Мо... эй нэгэдэмэл ... лагдажа, ерэ... бэлдэхын түлө... дэбэ.

Мүрысөөнэй ... дань кроссой ... гые оройл 8 ... жэ шадаһан ... дунда Москов... хоёр, Волгогр... лиин, Чуваш... Татарай АССР... ластиин кома... Аяар 28 кома... Ставрополиин ... сой табиһан ... дүүргэжэ ша... бэлэдхэлтэй ... республикын ... манда ехэ һу... даа хойшонь ... тушаа онсо а... гэжэ дурадха...

Футбол

Ээлжээтэ наадалгану...

Улаан-Үдэ хотымнай футболой талмайнууд дээгүүр футболоор хабарай ээлжээтэ наадалганууд боложо байна.

Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ талмайн эзэн—ЛВРЗ-гэй «Локомотивай» 1-дэхи команда «Байгалай» командада шүүгдэһэнэйнгээ удаа хоёр командатай наадаад, тэдэниие шүүбэ, («Авиаторай» футболистнуудые—6:1, «Звездагай» командые —4:0 тоотойгоор).

«Ажалай резервнүүдэй» футболистнар энэ сезониие барагаар эхилээ. Тэдэнэр анха түрүүшынхеэ наадабашье, «Текстильщигэй» командые 3:2 тоотойгоор шүүгээ. Удаань «Звезда» бүлгэмэй командатай тэнсэһэн байна. Эндэ наадаһан «Пищевигэй» команда «Байгалай» 2-дохи командада илагдашоо. «Байгалай» 2-дохи, «Звезда» бүлгэмэй команданууд хоорондоо наадаад, тоотой болоогүй. «Текстильщигэй» футболистнар «Авиаторай» командатай наадажа, тэдэниие 2:1 тоотойгоор шүүһэн байна.

Хоёрдохи бүлэгтэ очко бүхэнэй түлөө тэмсэл үргэлжэлүүлэгдэнхэй. «Строитель» команда удаа дараалан хоёр дахин шүүгдэбэ («Буревестнигэй» командада 0:2 тоотойгоор). Түмэр замай транспортын футболистнартай наадахадаа дүрбэн бүмбэгэ ворота руугаа алдаа. «Буревестнигэй» командын наадалганууд тухай һайрхаха юумэн үгы. Тэрэ команда миил 2 очкотой болонхой.

Хоёрдохи бүлэгтэ наадаһан «Байгалай» 1-дэхи, «Электромашинын» команданууд яһала найдамтайгаар наадажа байна. Эдэ командануудай уулзалга бүхэнэйнь һүүлдэ очко нэмэнэ. «Байгалай» 1-дэхи команда һүүлшын хоёр нааданай удаа тээ 5:0 тоотойгоор «Буревестнигэй» футболистнарые илаба. Тэрэшэлэн ЛВРЗ-гэй хоёрдохи командые шүүгээ. «Электромашинын» команда торпедынхидэй ворота руу дүрбэн бүмбэгэ харюугүйгөөр сохижо оруулаа. Мүн «Буревестнигэй» командые 5:0 тоотойгоор илаһан байна.

Эдэ хоёр команда гурба гурбан илалтатайгаар нэгэшье шүүгдэнгүй ябана. Хэниинь түрүүлэгшэ ааб?

Тэрэниие өөһэд... шиидхэхэ байна. ... замшадай ста... 2:1 тоотойгоор ... гөөдэеэ илаба. Т... дохи бүлэгтэ «... түрүү зэргэдэ ... хи һуурида ... заводой спортс...

Нэгэдэхи бүл... мотивай» 1-дэх... ябанхай. Тэрэ к... той болоо. «Аж... команда 6-һаа 5... на.

Ре...
Ц. Ц. ...

ХИЛЫН САНАҺАА

ГДР-эй Арадай палатын заседани

БЕРЛИН, апрелиин 17. (ТАСС). ГДР-эй Арадай палатын ээлжээтэ заседани мүнөөдэр эндэ нээгдээ. Германиин Демократическа Республикын Министрнүүдэй Совет тухай хуули, сүүдэй зургаануудай гол зорилгонууд болон хүдэлмэри тухай ГДР-эй Гүрэнэй соведэй указ, ГДР-эй сүүдүүд болон прокуратурын байгууламжа тухай хуулинууд, тэрэшэлэн бусад хуулиин проектнүүд заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ юм.

Түрүүшын асуудалаар ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Штоф элидхэл хээ.

Конституцида заһабари оруулагдахань

ТРИПОЛИ, апрелиин 16. (ТАСС). Ливиин конституцида заһабаринуудые оруулха тухай премьер-министр Мухиддин Фикини гэгшын дурадхаһан проектые Ливиин парламент һайшааган. Ливи хадаа нэгэн захиргаатай гүрэн болоод, мүнөөнэй гурбан провинциин — Триполитаниин, Киренаикын болон Феццанай орондо захиргаанай районууд байгуулагдаха юм.

Провинцинуудай хуули гаргалгын соведүүд, губернаторнуудай бэелүүлдэг захиргаан үгы болгогдохо. Парламентска гурим орон дотор үлөөгдэхэ, сенадай гэшүүдые мүнөө хаан томилдог болохо байна. Парламентын депутадуудай палатын һунгалтын болоходо эхэнэрнүүд дуугаа үгэхэ эрхэтэй болохо байна.

Социалис Куба

ГАВАНА, апрелиин 17. ТАСС-ай корреспондент Р. Князев ингэжэ дамжуулна:

Кубын арад Плайя—Хирон шадар Америкын хүлһэншэдые бута сохиһоор хоёр жэлэй ойдо бэлэдхэхэ зуураа, апрелиин 16-да баһа нэгэ алдарта үдэрые тэмдэглээ. Гаваные болон Кубын бусад городуудые зэрлиг муухайгаар бомбодолгын үедэ үхэһэн хүнүүдые хоёр жэлэй урда тээ хүдөөлүүлхэдээ премьер-министр Фидель Кастро ингэжэ мэдүүлээ һэн. Кубын революци социалис революци болоно гэжэ соносхохо зуураа, тэрэниие хамгаалхын тулада бодон жагсахыень сүлөөтэ арадай бүхы ажалшадые уряалһан байгаа. «Энэ революциин тулада бидэнэр бултадаа ами наһаяа үгэхөөр бэлэн байнабди» гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ һэн.

Фидель Кастрын түүхэтэ мэдүүлгэ хэһэнһээ хойшонхи хоёр жэлэй ойн гүйсэһэндэ зорюулагдаһан митингнүүд болон баярай суглаанууд апрелиин 16-да бүхы орон дотор болоо. Энэ үдэртэй дашарамдуулан революциие хамгаалха комитедүүд—эгээн лэ олон зоной хабаадалгатай революционно организацинууд тусхай суглаануудые үнгэргөө. Орон дотороо социализмын хүсэдөөр илахын түлөө бүри эдэбхитэйгээр тэмсэхээр шиидэнги байһанаа энэ үдэр Кубын ажалшад элирхэйлэн мэдүүлһэн юм.

Немец ажалшад Эрнст Тельманэй дурасхаалые хүндэлэн ёһолно

БЕРЛИН, апрелиин 17. (ТАСС). Эрнст Тельманэй түрэһөөр 77 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай концерт Берлин шадарай Цигенхальсдэ болоо. Эндэ 1933 оной февралиин 7-до КПГ-гэй ЦК-гай заседаниин болоходо Эрнст Тельман үгэ хэлэһэн байгаа. Тэрэнэй үгэ хэлэһэн гэр-музей соо ГДР-эй олониитын түлөөлэгшэд, Национальна арадай армиин сэрэгэй алба хэгшэд, Германидахи совет бүлэг сэрэгүүдэй алба хэгшэд сугларaa. Сугларагшадай дунда Тельманэй басаган Ирма Габель-Тельман байлсаа.

Немец хүдэлмэришэн ангиин вождь Эрнст Тельманэй ажаһууһан гэртэ хадагдаһан дурасхаалай самбарай дэргэдэ Гамбургын ажалшад сэсэгүүдые табяа.

Хэһээгшэд сошордоно

НЬЮ-ЙОРК. Америкын советнигүүдэй мэдэрһэнэй ёһоор партизануудта эсэргүү байлдаа хэхэһээ Урда Вьетнамай арми зайсадаг боложо байна. Урда Вьетнамдахи оршон байдал «шахардуу болонхой».

Һүүлшын арбан һарын турша соо Америкын интервентнүүд, Урда Вьетнамай хэһээгшэд энэ ороной патриотическа хүсэнүүдтэ эсэргүү дайн байлдаае таһалгаряагүй шахуугаар хэжэ байна. Ямаршье үрэгүй дайн байлдаан болон хохидолдо оролгоһоо уламжалан Урда Вьетнамай армиин сэрэгшэд урмаа хухаржа байнхай. Америкын советнигүүдэй мэдэрһэнэй ёһоор Урда Вьетнамай солдадууд партизангуудтай тэмсэхэһээ зайсадаг болоо.

Зонхилогшо Нго Динь Дьемдэ дүтэ байдаг хүнүүдшье мүн лэ горитойгоор сошордоно.

Федеральна гүрэниие—Арабуудай Нэгэдэмэл Республикые байгуулха тухай Коммюнике

КАИР, апрелиин 17. (ТАСС). Египет, Сири болон Ирагай хоорондо болоһон хэлсээнүүдэй дүнгүүд тухай коммюникедэ мүнөө һүни орой болоһон хойно Каирта гар табигдаа.

Египет, Сири болон Ирагые нэгэдүүлжэ, шэнэ федеративна гүрэниие—Арабуудай Нэгэдэмэл Республикые байгуулха тухай гурбан араб гүрэнүүдэй делегацинууд үгэеэ ойлголсоо. Ойрын табан һарын турша соо асуултануудай үнгэрһэнэй һүүлээр энэ гүрэн байгуулагдаха юм. Тус гүрэн Египедэй, Сириин болон Ирагай гурбан районһоо бүридүүлэн байгуулагдаха. Ниислэлынь Каир город болохо.

Каирта коммюнике баталагдаба

КАИР, апрелиин 17. (ТАСС). Египет, Сири болон Ирагай Федерациие байгуулха тухай коммюникедэ мүнөөдэр Каирта гар табигдаа гэжэ МЕН агентство мэдээсэнэ.

ОАР-ай зүгһөө—президент Гамаль Абдель Насер, Сириин зүгһөө генерал-лейтенант Луэй Аль-Атаси, Ирагай зүгһөө—премьер-министр Ахмед Хасан Бекр гар табяа.

Раякович арестовалагдаба

ВЕНА, апрелиин 17. (ТАСС). Сэрэгэй ехэ гэмтэн СС-эй хауптштурмфюрер байһан Раякович мүнөөдэр эндэ арестовалагдаа. Фашистска алууршан Эйхманэй хүдэлмэрилэгшэ байһан Раякович гитлеровскэ лагерьнуудта олон түмэн хүнүүдэй усадхагдаһанай түлөө харюусалгатай байна.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной апрелиин 19.

Манай адрес, телеф...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Л...
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. р... ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной ж... —24-74, сельского хозяйства—47-59, советс... и культуры, литературы и искусства—34-05, ... транспорта, информации—35-14, писем и раб... отдел переводов и корректорская—35-95, бу... Для междугородных переговоров — 16.
Гор. Улан-Удэ, типография Минис... Бурятской АССР.
Н00404.